

PROGRAMACIÓN DE AULA

6º EDUCACIÓN INFANTIL-5 ANOS

CEIP PLURILINGÜE OS TILOS

Encarnación Moure Vázquez

Mª Luisa Bouzón Alejandro

CURSO 2021-2022

INDICE

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.
2. PREVISIÓN DE DESENVOLVEMENTO DA PROGRAMACIÓN NOS ESCENARIOS DE ACTIVIDADE LECTIVA PRESENCIAL SEMIPRESENCIAL E/OU NON PRESENCIAL .
  - 2.1. MÉTODO ALTERNATIVO Á AULA VIRTUAL PARA COMUNICACIÓN COAS FAMILIAS E MANTEMENTO DA ACTIVIDADE LECTIVA A DISTANCIA.
  - 2.2. METODOLOXÍA DE TRABALLO
  - 2.3. MODO DE PROVEER O DEREITO A EDUCACIÓN AO ALUMNADO.
  - 2.4. MECANISMOS ADOPTADOS PARA O SEGUIMENTO CONTINUO DO CURSO POLO ALUMNADO.
3. CONTRIBUCIÓN DESDE AS ÁREAS AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS BÁSICAS.
4. CONCRECIÓN E RELACIÓNS CURRICULARES PARA AS TRES ÁREAS: OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E INDICADORES DE LOGRO.
5. ACTIVIDADES.
6. TEMPORALIZACIÓN.
7. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN .
8. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.
9. METODOLOXÍA DIDÁCTICA CONSIDERANDO AS COMPETENCIAS BÁSICAS COMO ELEMENTO ORGANIZADOR.
10. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.
11. ORGANIZACIÓN ESPACIAL.
12. MEDIDAS PARA A ATENCIÓN Á DIVERSIDADE E DIFICULTADES DERIVADAS DA FENDA DIXITAL.
13. ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC
14. ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA
15. EDUCACIÓN EN VALORES
16. ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS
17. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN
18. PLAN LECTOR
19. RELACIÓN COAS FAMILIAS E A COMUNIDADE ESCOLAR

1. INTRODUCCIÓN.

O proceso de ensinanza e aprendizaxe consiste en organizar, dar unificación e facer que se organice ordenadamente o labor educativo partindo do alumno/a e tendo en conta os materiais, o entorno, os medios e os materiais dos que dispoñemos para acadar os obxectivos que nós temos fixado.

Esta programación parte do Decreto 330/2009 de 4 de xuño polo que se establece o currículo da E. infantil na comunidade autónoma de Galicia e de acordo co sinalado na Lei Orgánica 2/2006 do 3 de maio e na Orde do 25 de xuño pola que se regula a implantación, desenvolvemento e avaliación do segundo ciclo de Educación Infantil .

Así mesmo tomamos como punto de partida a análise do Proxecto Curricular de Centro e do PEC que reflicte a identidade do noso centro.

Por outra banda tívose en conta o Protocolo de Adaptación ao contexto da Covid 19 nos centros de ensino non universitario de Galicia para o curso 2021/2022.

Esta programación está pensada para ós nenos e nenas de 5 anos.

Ao redor dun centro de interese organizaranse os proxectos a levar a cabo nos que se traballarán os obxectivos e contidos, partindo dun conto, unha pregunta, algunha curiosidade ou calquera cousa que lles chame a atención. Tamén se traballará ao redor de distintas secuencias didácticas que vaian xurdindo durante o curso , así como os proxectos que se vaian levando a cabo.

- **OS NEN@S DE 5 ANOS.**

Nesta idade segue o **pensamento realista**, finalista, animista que se resume no aspecto máxico-simbólico. Ten un carácter aberto e confía nas súas posibilidades. O seu coñecemento é vital e precisa manipular, a experiencia sensible e a comunicación afectiva.

A linguaxe é un dos axentes fundamentais do desenvolvemento cognitivo. Comeza segundo Piaget a etapa do pensamento indutivo e aínda ten moi limitada a capacidade de sacar conclusións.

O vocabulario irá aumentando de forma considerable, empeza a xeneralizar, usa a linguaxe como xogo. É a fase das preguntas nas que pretende coñecer a función dos obxectos. A súa linguaxe acada case o nivel dun adulto.

Empeza a ser cooperativo no xogo cos demais nenos, gozando desta forma coas relacións sociais. Amplíase o seu ámbito de relación, aínda que precisan a protección do adulto.

Xa teñen control total de esfínteres. Son máis autónomos e debemos empezar a facelos responsables dos seus comportamentos. Son afectuosos e divertidos e expresan sen reparos as emocións.

- **SITUACIÓN DO CENTRO.**

O C.E.I.P. “Os Tilos” está situado no Concello de Teo, provincia de A Coruña e consta de dous edificios: un de Primaria e outro de Infantil. O edificio de Infantil ten catro aulas ocupadas por dous grupos de 3 anos e dous grupos de 4 anos. Os dous grupos existentes de 5 anos atópanse no edificio de Primaria.

O alumnado que acude ó centro procede na súa maioría da urbanización de Os Tilos e ademais das urbanizacións de Montouto, San Sadurniño, Agra dos Alféreces, ata o límite de Cacheiras, da Póvoa, A Cruxeira e de Outeiro, este último lugar pertence ó Concello de Santiago de Compostela.

O horario é continuado de 9:00 a 14:00 horas e o centro dispón dos seguintes servizos: transporte escolar, plan madrugada (atende aos alumnos antes do inicio da xornada escolar), servizo de espera, biblioteca, aula de informática, departamento de orientación e ximnasio. Tamén se dispón de mestra de relixión católica, 2 mestras de Pedagogía terapéutica a tempo completo e unha mestra de Audición e Linguaxe.

Durante este curso 2021-22 debido a situación sanitaria que estamos a sufrir non se levarán a cabo as actividades complementarias e extraescolares no centro que ofertaba a AMPA.

En definitiva esta programación está pensada para ós nenos e nenas de 5 anos que neste curso 2021-22 suman 33 alumnos/as repartidos en dúas aulas de 17 e 16 nenos/as respectivamente cada unha.

- **CONTEXTO SOCIOLINGÜÍSTICO.**

Os nosos alumnos/as veñen de familias de clase media e con un bo nivel de colaboración e participación na educación dos seus fillos/as.

Nestes grupos hai maior número de nenos que de nenas. Por outro lado existe a lingua materna predominante nas dúas aulas é o galego polo que, de acordo co decreto 247/1995 de 14 de setembro que desenvolve a lei 3/1983 de 15 de xuño de normalización lingüística, empregaremos a lingua galega e procuraremos que adquiran o coñecemento da outra lingua oficial de Galicia, de forma oral e escrita, en conformidade co seu nivel de maduración.

2. PREVISIÓN DE DESENVOLVEMENTO DA PROGRAMACIÓN NOS ESCENARIOS DE ACTIVIDADE LECTIVA PRESENCIAL SEMIPRESENCIAL E/OU NON PRESENCIAL .

2.1 MÉTODO ALTERNATIVO Á AULA VIRTUAL PARA COMUNICACIÓN COAS FAMILIAS E MANTEMENTO DA ACTIVIDADE LECTIVA A DISTANCIA.

No contexto actual, coa posibilidade da actividade lectiva presencial, semipresencial e/ou a distancia, é imprescindible reforzar a fluidez da comunicación cos pais, nais e titores legais dos alumn@s como partícipes directos no proceso da ensino-aprendizaxe dos seus fill@s; por iso, as titoras poranse en contacto coas familias para dar a coñecer as canles de información e comunicación existentes no centro:

- **Aula Virtual** do centro, como o entorno virtual empregado para colgar as actividades ao longo do curso e outro tipo de recursos de interese pedagóxica. Principalmente, levarase a cabo a metodoloxía a través de dita aula virtual e, proporcionáselle un nº de usuario e contrasinal para que poidan comunicarse as familias coas titoras a través do servizo de mensaxería da Aula Virtual.

- **Aplicación ciscowebex**, para o establecemento de videoconferencias coas familias.

- Aplicación **Abalarmóbil**, dende a que poden realizar consultas relacionadas co ámbito académico, solicitar titorías e recibir mensaxes do centro ou profesorado. Existe a posibilidade de crear salas de mensaxería dende as que podería interactuar co profesorado.

- **Correo electrónico das titoras e do centro** como a vía formal para realizar consultas, transmitir información e realizar outro tipo de trámites. A dirección

empregada será a corporativa do centro (ceip.ostilos@edu.xunta.gal) e a das titoras de cada curso :

- ✓ 5 anos A : kany.moure@gmail.com
- ✓ 5 anos B: bouzonalejandro@edu.xunta.gal

- **Teléfono** que facilite a comunicación directa e inmediata co centro, existen dúas liñas: **881866735** (edif. Primaria e Infantil 5 anos)/ **881866738** (edif. Infantil)

2.2 METODOLOXÍA DE TRABALLO

Optaremos por unha metodoloxía de tarefas na que os centros de interese dos alumnos/as son o eixe central das propostas plantexadas ao alumnado, baseada nun enfoque competencial, que facilite a construción do coñecemento, e o aprender a aprender.

Esta metodoloxía estará baseada en experiencias, actividades e xogo.

A colaboración escola-familia, convértese máis que nunca nunha ferramenta imprescindible para propiciar un ambiente de afecto e confianza que potencie a autoestima.

O feedback en resposta ás tarefas propostas terá que ser constante e, tratando de responder tamén a intención de potenciar o afecto e a autoestima na situación actual do alumnado.

As actividades propostas terán en conta as diferentes realidades do alumnado, os materiais dos que dispoñen na casa, as posibles axudas que teñen no ámbito familiar, a tecnoloxía dispoñible...

Unha vez coñecidas cada unha delas, tentaremos que os materiais empregados sexan doados de conseguir, non supoñan un gasto extra moi significativo, non precisen de impresión...

As actividades serán propostas significativas que teñan relación coa realidade do momento que están a pasar e co seu ámbito familiar e que impliquen a resolución de problemas. Así como o reforzo de hábitos diarios que fomenten a autonomía.

Actividades de carácter emocional , onde se expresen sentimentos, situacións, preocupacións...

Conmemoracións segundo as datas que nos atopemos: Día do Libro, os Maíos, día da árbore, Letras galegas, Día das familias...aproveitando as mesmas para traballar contidos de reforzo e lectoescritura, así como actividades de reforzo da lóxico-matemática, desenvolvemento da expresión artística, creatividade, psicomotricidade fina e grosa...

As actividades serán globalizadas, interdisciplinares, variadas, graduadas para que permitan seguir ao alumnado coa súa formación, atendendo as súas necesidades educativas e emocionais e así garantir a atención á diversidade.

2.3 MODO DE PROVEER O DEREITO Á EDUCACIÓN AO ALUMNADO QUE NON POIDA SEGUIR A ENSEÑANZA TELEMÁTICA.

A educación é un dereito que debemos defender aínda en tempos de crise como os que estamos a vivir, xa que proporciona protección, reduce as repercusións psicosociais e ofrece un sentimento de normalidade e estabilidade. Por outra banda ofrece os coñecementos e aptitudes precisas para superar esta crise. É por isto polo que debemos adaptar a nosa metodoloxía, procesos e estratexias para así ofrecer plans sólidos para garantir a continuidade da aprendizaxe.

No caso de levarse a cabo un ensino non presencial levaremos un seguimento do alumnado a través dun contacto directo coas familias a fin de identificar aqueles que teñan dificultades por mor da conexión ou falla de equipamento. Nestes casos faráselle chegar o material preciso faráselle chegar de maneira presencial coas medidas pertinentes.

Facilitarase, ademais, en todo momento, un contacto telefónico co centro escolar para resolver dúbidas e orientar no proceso.

2.4 MECANISMOS ADOPTADOS PARA O SEGUIMENTO CONTINUO DO CURSO POLO ALUMNADO.

Tal e como se indicou anteriormente é imprescindible manter o contacto co alumnado tanto de maneira presencial como telemática.

Para o seguimento de xeito presencial empregaremos o diario de aula, no que iremos recollendo toda a información relevante do noso alumnado, así como posibles dificultades que poidan ir xurdindo. Este seguimento diario e continuo

permitiranos dar unha mellor resposta ante as diferentes casuísticas, facilitando do mesmo xeito a avaliación continua non só do alumnado senón tamén da nosa práctica docente.

No referido ao seguimento no caso dunha ensinanza telemática, solicitaráselles ás familias que manteñan un feedback o máis continuo posible coas titoras para poder ver os avances do alumnado así como as posibles dificultades. Ademais poderanse realizar titorías individuais mediante videoconferencia para que poidan manter o nexo coa mestra e reforzar a súa autoestima.

3. CONTRIBUCIÓN DENDE AS ÁREAS AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS BÁSICAS

A competencia é a capacidade dun neno/a de poñer en práctica en contextos e situacións diferentes, tanto os coñecementos teóricos como habilidades e coñecementos prácticos, así como actitudes. Polo tanto vai máis alá do saber estar, saber facer ou aplicar,

A nova Lei de educación establece oito competencias básicas que o alumnado debe desenvolver e acadar ao longo do ensino básico, e que **orientarán e impregnarán o currículo de educación infantil** téndose como referentes que guíen a práctica educativa e condicionen o tratamento das áreas.

Estas competencias son:

- Competencia na **comunicación lingüística**:

Está relacionada co desenvolvemento e emprego axeitado das destrezas básicas da linguaxe: falar, escoitar, ler e escribir. Refírese á utilización da linguaxe como instrumento tanto de comunicación oral e escrita como de aprendizaxe e de regulación de conductas e emocións. Supón a utilización activa e efectiva de habilidades lingüísticas e non lingüísticas e das regras propias do intercambio comunicativo en diferentes situacións para producir textos orais axeitados a cada situación de comunicación.

No grupo de 5 anos traballaremos os seguintes obxectivos:

- ✓ Desenvolver as habilidades comunicativas para crear vínculos cos demais e con entorno.
  - ✓ escoitar e comprender mensaxes orais sinxelos.
  - ✓ Describir obxectos, persoas e situacións.
  - ✓ Aprender a verbalizar as actividades antes de facelas para asegurar a reflexión e comprensión.
  - ✓ Memorizar poemas, cancións sinxelas.
  - ✓ Iniciarse na aprendizaxe de rexistrar a información empregando diferentes soportes.
  - ✓ Coñecer a utilidade da lingua escrita como instrumento para conservar e organizar a información.
  - ✓ Aproximarse a expresión escrita como medio da expresión de ideas, sentimentos e vivencias. .
  - ✓ Descubrir a literatura infantil a través de contos, relatos ... como medio para iniciarse ao coñecemento do código escrito.
  - ✓ Comprender a información gráfica que aportan distintos tipos de libros e materiais para ampliar coñecemento.
  - ✓ Descubrir os libros como forma de disfrute do tempo libre.
- Competencia **matemática**:

Esta competencia inicia aos nenos/as na habilidade para empregar números e as súas operacións básicas, os símbolos e as formas de expresión e razoamento matemático, para producir e interpretar información, para coñecer máis sobre aspectos cuantitativos e espaciais da realidade e para resolver problemas relacionados coa vida diaria.

No grupo de 5 anos traballaremos os seguintes obxectivos:

- ✓ Utilizar conceptos y procedementos do razoamento matemático para describir a realidade.
- ✓ Aprender a agrupar obxectos da vida cotiá segundo a función que realizan.
- ✓ Aplicar o concepto de secuencias temporais nas actividades da vida cotiá.
- ✓ Aplicar as aprendizaxes de carácter matemático a outros ámbitos da vida.
- ✓ Iniciarse no uso das nocións temporais como forma de organizarse.

- ✓ Aplicar os coñecementos matemáticos adquiridos a outras actividades da vida cotiá.
- ✓ Afianzar a construción do pensamento lóxico e empregalo na resolución de problemas sinxelos que se presentan na aula e na vida cotiá.

- Competencia no **coñecemento e na interacción co mundo físico**:

Esta competencia pretende que os alumnos/as amplíen os seus coñecementos sobre persoas, obxectos e outros elementos que conforman o mundo que os rodea, desenvolvendo habilidades para relacionarse co mundo físico, tanto nos seus aspectos naturais como nos xerados pola acción humana, de modo que facilite a comprensión de sucesos, a predición de consecuencias e a actividade dirixida á mellora e á preservación das condicións de vida propia, dos demais homes e das demais mulleres e do resto dos seres vivos.

No grupo de 5 anos traballaremos os seguintes obxectivos:

- ✓ Aprender a valorar e respectar outras manifestacións culturais distintas das propias o que permitirá o desenvolvemento de conductas democráticas e solidarias.
- ✓ Valorar as distintas culturas, descubriendo similitudes e diferencias coa propia realidade par iniciarse na construción dun comportamento democrático.
- ✓ Tomar conciencia das dificultades que teñen as persoas con discapacidade nas distintas contornas e as solucións que se adoptan para que poidan participar na vida social e cotiá.
- ✓ Coñecer e respectar os recursos naturais dos que dispoñemos na terra.
- ✓ Identificar e valorar situacións e elementos da súa contorna que contribúen a benestar persoal e dos outros e do medio ambiente.
- ✓ Amosar actitudes de responsabilidade e respecto cara o espazo físico, cara un mesmo e cara os demais.
- ✓ Valorar a importancia do emprego da máscara e o lavado de mans para evitar a transmisión de enfermidades.
- ✓ Valorar a importancia das normas sociais que rexen as distintas actividades como base para a construción dun comportamento democrático.

- Tratamento da **información e competencia dixital**:

Esta competencia fai referencia ao desenvolvemento de habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar a información e transformala en coñecemento. Inclúe aspectos diferentes que van desde o acceso e selección de información ata o uso e a transmisión desta en distintos soportes, así como a utilización das tecnoloxías da información e da comunicación como un elemento esencial para informarse e para comunicarse.

No grupo de 5 anos traballaremos os seguintes obxectivos:

- ✓ Descubrir a utilidade das novas tecnoloxías nas aprendizaxes.
- ✓ Adquirir habilidades para seleccionar e empregar distintas ferramentas tecnolóxicas.
- ✓ Empregar o rato do ordenador con certa destreza en diferentes aplicacións e con fins diversos: pinchar, arrastrar, abrir e pechar ventás, saír dunha aplicación...
- ✓ Manifestar interese por aprender a empregar os instrumentos tecnolóxicos con fins comunicativos.
- ✓ Iniciarse nas habilidades para buscar información e transformala en coñecemento.
- ✓ Iniciarse nas habilidades necesarias para o manexo do ordenador e converterse este nun instrumento de aprendizaxe.

- Competencia **social e cidadá**:

Esta competencia desenvolve habilidades que permiten vivir en sociedade, comprender a realidade social do mundo no que se vive e exercer a cidadanía democrática. Incorpora formas de comportamento individual que capacitan as persoas para conviviren nunha sociedade cada vez máis plural, relacionarse cos demais, cooperar, comprometerse e afrontar os conflitos. Supón ser capaz de se poñer no lugar do outro, aceptar as diferenzas, ser tolerante e respectar os valores, as crenzas, as culturas e a historia persoal e colectiva dos outros.

No grupo de 5 anos traballaremos os seguintes obxectivos:.

- ✓ Adquirir habilidades para participar en proxectos e traballos colectivos.
- ✓ escoitar e respectar quenda de intervención en situacións de intercambio e de traballo en equipo.
- ✓ Participar na elaboración de normas de convivencia na aula, aceptalas e respectalas.
- ✓ Recoñecer e valorar a importancia da súa actividade na aula, na resolución de conflitos e na axuda aos demais.
- ✓ Identificar emocións nas persoas que teñen ao seu carón e actuar en consecuencia.
- ✓ Expresar as súas propias ideas e valorar e respectar as opinións dos demais, aínda sendo diferentes da propia.
- ✓ Coñecer e valorar a aportación de todas as persoas ao funcionamento da sociedade superando estereotipos relacionados con nivel social ou os roles de xénero

- **Competencia cultural e artística:**

Esta competencia supón apreciar, comprender e valorar criticamente diferentes manifestacións culturais e artísticas, utilízalas como fonte de gozo e enriquecemento persoal e considéralas como parte do patrimonio cultural dos pobos. Supón igualmente apreciar a expresión de ideas, experiencias ou sentimentos de forma creativa, a través de diferentes medios de expresión (a música, as artes visuais, as artes escénicas, a linguaxe verbal, a linguaxe corporal, as artes populares...).

No grupo de 5 anos traballaremos os seguintes obxectivos:

- ✓ Expresar artisticamente distintos elementos e situacións da contorna.
- ✓ Valorar a aprendizaxe de cancións e poemas da tradición popular como medio de participación na vida en sociedade.
- ✓ Coñecer e valorar distintos xéneros artísticos.
- ✓ Interpretar e valorar artisticamente obras artísticas.
- ✓ Coñecer e valorar as posibilidades das distintas linguaxes artísticas como medio de expresión.
- ✓ Empregar as distintas linguaxes artísticas ao servizo da creatividade

persoal.

- ✓ Expresar e comunicar feitos, vivencias ou fantasías a través do debuxo e outras técnicas plásticas.
- ✓ Afianzar as nocións espaciais e temporais precisas para realizar pequenas dramatizacións.
- ✓ Controlar o movemento do corpo a partir da expresión corporal de xeito que se poidan transmitir sentimentos e vivencias.
- ✓ Aprender a partir do xogo como se pode empregar a expresión corporal e dramática como forma de ocio.
- ✓ Aprender a valorar o canto como un elemento expresivo máis.

- Competencia para **aprender a aprender**:

A adquisición desta capacidade supón iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continuala de maneira autónoma. Implica poder desenvolverse ante as incertezas e tratar de procurar respostas que satisfagan a lóxica do coñecemento racional. Consiste en admitir diversidade de respostas posibles ante un mesmo problema e atopar motivación para buscalas desde diversos enfoques metodolóxicos. Require ser consciente do que se sabe e do que queda por aprender, de como se aprende, e de como se xestionan e controlan de forma eficaz os procesos de aprendizaxe para optimizalos segundo as propias capacidades orientándoas ás necesidades persoais. É dicir, coñecer as propias potencialidades e carencias de xeito que tiña proveito das primeiras e se esforce para superalas segundas co fin de sentirse seguro ante novos retos de aprendizaxe e motivado a emprendela ante a perspectiva de éxito.

No grupo de 5 anos traballaremos os seguintes obxectivos:

- ✓ Iniciarse nas estratexias de observación para a mellora da atención e da memoria.
- ✓ Desenvolver a atención e a memoria en actividades de percepción para iniciarse na aprendizaxe autónoma.
- ✓ Mellorar a capacidade de aprendizaxe practicando actividades de atención e memoria.
- ✓ Iniciarse a aplicación dos coñecementos adquiridos nas novas situacións da vida cotiá.

- ✓ Aplicar a información que nos aportan os sentidos no coñecemento das características dos elementos da contorna.
- ✓ Aplicar estratexias na orientación espacial para desenvolverse na contorna próxima.
- ✓ Iniciarse na aprendizaxe de estratexias que axuden a buscar solucións en distintas situacións problemáticas.

- **Autonomía e iniciativa persoal:**

Esta competencia fai referencia ao coñecemento de si mesmo , á posibilidade de operar con criterio propio e levar adiante as iniciativas necesarias para desenvolve-la opción elixida e facerse responsable dela, tanto no ámbito persoal coma no social. Esixe o desenvolvemento de valores persoais tales como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo, a demora da satisfacción e a capacidade para enfrontarse ós problemas, á honestidade e á comprensión das normas que permiten crear un código moral propio.

No grupo de 5 anos traballaremos os seguintes obxectivos:

- ✓ Aumentar a confianza en si mesmo mediante a participación en xogos, actividades e resolución de conflitos.
- ✓ Iniciarse na resolución autónoma de pequenos problemas da vida.
- ✓ Formarse unha imaxe axustada e positiva de si mesmo.
- ✓ Coñecer mellor o propio corpo para ser cada vez máis autónomo.
- ✓ Iniciarse no coñecemento dos sentidos para desenvolver as actividades propostas de xeito máis seguro.
- ✓ Mellorar as propias capacidades da atención e a memoria necesarias para actuar con mellor seguridade.
- ✓ Adquirir un axeitado control dinámico e postural como medio de mellorar o coñecemento e a confianza en si mesmo.
- ✓ Explorar as distintas partes do corpo e as súas posibilidades motrices.
- ✓ Practicar e valorar actitudes e hábitos que repercuten no seu benestar persoal e dos demais.
- ✓ Coñecer, expresar e controlar as propias emocións e interesarse polas dos demais.

4. CONCRECIÓN E RELACIÓNS CURRICULARES PARA AS TRES ÁREAS

➤ **OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA**

Este ciclo da Educación Infantil contribuirá a desenvolver nos nenos/as as capacidades que lle permitan:

- ✓ Coñecer o seu propio corpo e das outras persoas, as súas posibilidades de acción e aprender a respectar as diferencias.
- ✓ Observar e explorar o seu contorno familiar, natural e social.
- ✓ Adquirir progresivamente autonomía nas súas actividades habituais.
- ✓ Desenvolver as súas capacidades afectivas.
- ✓ Relacionarse cos demais e adquirir progresivamente pautas elementais de convivencia e de relación social, así como exercitarse na resolución pacífica de conflitos.
- ✓ Desenvolver habilidades comunicativas en diferentes linguaxes e formas de expresión.
- ✓ Iniciarse nas habilidades lóxico-matemáticas e achegarse á lectura e escritura como medio de comunicación, información e gozo.
- ✓ Sentir o xesto, o movemento e o ritmo como recursos para a expresión e a comunicación.
- ✓ Achegarse, na medida das súas posibilidades , ó uso das tecnoloxías da información e da comunicación.

➤ **SECUENCIACIÓN DE OBXECTIVOS E CONTIDOS POR NIVEIS**

Para levar a cabo a secuenciación dos obxectivos e contidos, teremos en conta unha serie de principios, acordados polo Equipo Docente:

- Partir do coñecemento do desenvolvemento evolutivo dos neno/as que lle permita a realización de aprendizaxes significativos.
- Formulación primeiro xeral e a continuación centrarémonos en cada un dos seus elementos.
- Equilibrio. Os contidos a traballar teñen que acadar na súa totalidade os obxectivos xerais da Etapa.

- Capaces de aprender.
- Continuidade e progresión ó longo dos diferentes cursos

➤ **OBXECTIVOS XERAIS DO NIVEL**

O currículo de Educación Infantil foi estruturado en torno a tres grandes áreas entendidas como ámbitos de actuación , como espazos de aprendizaxes de toda a orde: de actitudes, procedementos e conceptos que contribuirán ao desenvolvemento das nenas/os

- **Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal**
- **Coñecemento do contorno.**
- **Linguaxes: comunicación e representación.**

Currículo de Coñecemento do contorno en 6º

Nive I	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Indicadores de logro
Bloque 1: Medio físico: elementos, relacións e medida.						
6º	CC	CC.a - Observar e explorar de forma activa o seu contorno, xerando interpretacións sobre algunhas situacións significativas, e amosando interese polo seu coñecemento.	CC-B.1.1-Interese pola exploración e clasificación de obxectos presentes no medio, recoñecendo as súas funcións e usos cotiáns. CC-B.1.2-Recoñecemento dalgúns atributos e propiedades de obxectos e de materiais, e da súa aplicación na vida diaria. CC-B.1.3-Aproximación á cuantificación de coleccións	CC.1-Explorar os obxectos e elementos do contorno inmediato e actuar sobre eles. Recoñecer os seus atributos e características . Agrupar, clasificar e ordenar estes elementos e coleccións segundo distintos criterios.	CMCT, CCL ,CSI EE, CAA	6º-CC.1.1-Fai comparacións a partir de semellanzas e diferenzas, enumerando as diferenzas e semellanzas 6º-CC.1.2-Realiza series sinxelas e complexas seguindo un ou varios criterios dados. 6º-CC.1.3-Experimenta e describe propiedades e características de obxectos e materiais para observar as súas reaccións e describir algúns dos seus atributos

						<p>6º-CC.1.4-Recoñece con qué criterio se estableceu unha colección, pode cambiar o criterio, e engade un novo elemento nas coleccións ordenadas.</p> <p>6º-CC.1.5-Fai agrupacións de obxectos atendendo a unha determinada cantidade.</p>
6º	CC	CC.h - Avanzar no dominio das habilidades matemáticas, establecendo relacións de agrupamentos e clasificación, orde e cuantificación.	<p>CC-B.1.5-Recoñecemento do número na vida diaria e a súa funcionalidade e inicio no rexistro de cantidades.</p> <p>CC-B.1.6-Emprego dos números para identificar, contar, clasificar, numerar, informarse e ordenar</p>	CC.2-Empregar os números para identificar, contar, clasificar, informarse e ordenar elementos da realidade, aproximándose ao seu valor notacional e conceptual.	CMCT CAA CCL CSIEE	6º-CC.2.1-Fai uso dos números en situacións funcionais e cun valor conceptual como: indicar ascantidades dos ingredientes dunha receita, recoller o número de nenos que asisten a unha excursión, compoñentes dun equipo, xogos de mesa.

		<p>elementos da realidade en situacións contextualizadas e significativas.</p> <p>CC-B.1.7-Utilización da acción de contar como estratexia para a obtención dun dato numérico e como verificación do resultado de operacións de cálculo sinxelas e funcionais.</p> <p>CC-B.1.9-Utilización de xogos de mesa como actividades lúdicas que unen o razoamento, a reflexión e o divertimento en grupo.</p>		<p>6º-CC.2.2-Representa cantidades empregando a escritura convencional dos números</p> <p>6º-CC.2.3-Ordena coleccións polo número de elementos que ten de menor a maior, así como as súas cantidades.</p> <p>6º-CC.2.6-Emprega a acción de contar como estratexia para a obtención dun dato numérico e represéntaos empregando diferentes estratexias.</p> <p>6º-CC.2.7-Resolve manipulativamente pequenos problemas e situacións problemáticas concretas</p>
--	--	--	--	---

					<p>relacionados coa súa vida diaria que implican a aplicación de operacións de cálculo sinxelas.</p>
					<p>6º-CC.2.5-Coñece a serie numérica e escribe os números convencionalmente</p>
					<p>6º-CC.2.4-A partir dunha colección feita cun criterio, agrupa os elementos noutras dúas ou tres seguindo un novo criterio.</p>
					<p>6º-CC.2.8-Emprega os cuantificadores para resolver problemas matemáticos por estimación (máis que, tanto como, menos que...)</p>

6º	CC	<p>CC.c -Formular hipóteses, buscando respostas e explicacións, para anticipar probables afectos que poderían producirse como consecuencia de situacións da vida diaria e dalgúns experimentos realizados.</p>	<p>CC-B.1.20-Aproximación á utilización de sistemas de medición convencionais (pesas, regras, termómetros, balanza...)</p> <p>CC-B.1.8-Proposición e resolución de situacións problemáticas sinxelas da vida cotiá.</p> <p>CC-B.1.10-Investigación do comportamento físico de materiais e obxectos en diferentes situacións e con variadas accións.</p> <p>CC-B.1.11-Achegamento a algunhas magnitudes físicas (manipulables e abstractas) a través da estimación: comparando,</p>	<p>CC.3-Propoñer e resolver problemas sinxelos relacionados con situacións cotiás, empregando e comparando magnitudes de peso, lonxitude e capacidade.</p>	<p>CMCT CCL CAA CSIEE</p>	<p>6º-CC.3.1-Realiza estimacións de medidas de capacidades, lonxitude e tempo (comparando, sopesando, observando,...).</p> <p>6º-CC.3.2-Busca estratexias para resolver situacións problemáticas.</p> <p>6º-CC.6.4-Iniciouse no emprego, en situacións significativas, de sistemas de medición convencional, como regras, termómetros, pesas,...</p> <p>6º-CC.3.3-Emprega medidas arbitrarias de capacidade (mans, cuncas, botellas...) para resolver situacións</p>
----	----	--	--	--	-----------------------------------	--

			<p>sopesando, observando.</p> <p>CC-B.1.12- Recoñecemento e identificación de situacións en que se fai necesario medir. Interese e curiosidade polos instrumentos de medida convencionais e non convencionais facendo unha aproximación ao seu uso.</p>			<p>problemáticas, ordenando os resultados de máis a menos e viceversa.</p>
6º	CC	<p>CC.h -Avanzar no dominio das habilidades matemáticas, establecendo relacións de agrupamentos e</p>	<p>CC-B.1.4-Identificación de formas planas e tridimensionais en elementos do contorno.</p> <p>CC-B.1.19-Exploración lúdica das propiedades e características dalgúns</p>	<p>CC.4-Recoñecer algúns aspectos xeométricos básicos: liñas, puntos, rectángulos, cadrados, triángulos, círculos, esferas, cubos e prismas.</p>	<p>CMCT CCL CAA CSIEE</p>	<p>6º-CC.4.1-Recoñece aspectos xeométricos das figuras xeométricas: rectángulos, cadrados, triángulos, círculos (lados, forma,..). e da liña e o punto e localízalos no seu contorno.</p>

		clasificación, orde e cuantificación.	corpos xeométricos.			<p>6º-CC.4.2-Recoñece aspectos xeométricos da esfera, cubo e prisma e localízanos no seu contorno</p> <p>6º-CC.4.3-Recoñece e representa algunhas figuras xeométricas: rectángulo, cadrado, círculo, triángulo</p>
6º	CC	CC.i -Empregar o coñecemento matemático para interpretar a vida en clave de lóxica comprendendo e resolvendo problemas: establecendo	CC-B.1.15- Establecemento de relacións de orientación espacial de localización, dirección, distancia e posición respecto a obxectos, persoas e lugares, empregando o vocabulario topolóxico	CC.5-Describir e representar dun xeito elemental a situación das propias nenas e nenos en relación a obxectos e as demais persoas usando vocabulario topolóxico elemental.	CMCT CCL CSIEE	6º-CC.5.3-Coloca os obxectos e persoas, localízaos e verbaliza a súa posición empregando as nocións: diante- detrás, preto-lonxe, dentro-fóra, arriba-abaixo, a un lado e a outro lado, antes de, despois de, entre.

		relacións, explorando, ordeando, comparando, cuantificando, medindo, pesando,...	elemental. CC-B.1.17-Vivencia, representación e interpretación do espazo, empregando a imaxinación en debuxos, planos, fotografías, mapas,...			6º-CC.5.1-Representa os espazos nos que se desenvolve (plano da aula, plano do centro, itinerarios,..), empregando debuxos, fotografías, planos, mapas.. 6º-CC.5.2-Localiza aproximadamente nun plano lugares significativos.
6º	CC	CC.i -Empregar o coñecemento matemático para interpretar a vida en clave de lóxica comprendendo e resolvendo problemas: establecendo	CC-B.1.18-Secuencia temporalmente feitos significativos vividos . CC-B.1.13-Adquisición progresiva da noción do paso do tempo mediante as actividades da vida cotiá. CC-B.1.14-Orientación	CC.6-Usar e comprender nocións temporais básicas ordenando temporalmente feitos referidos á súa vida.	CMCT CCL	6º-CC.6.1-Ordena temporalmente as súas descrições utilizando correctamente as nocións: onte, hoxe, mañá. 6º-CC.6.2-Relaciona feitos concretos cunha determinada época do ano (estacións do

		<p>relacións, explorando, ordenando, comparando, cuantificando, medindo, pesando,...</p>	<p>temporal en situacións cotiás empregando diferentes noicións e relacións. CC-B.1.16-Aproximación ó uso do calendario.</p>		<p>ano), explicando as súas características</p> <p>6º-CC.6.3-Capta a periodicidade e asocia tempos horarios con determinadas accións e situacións asociadas á súa actividade (saída ao recreo, xantar, durmir...), anticipando e recordando unha secuencia de eventos.</p> <p>6º-CC.6.5-Diferenza os días da semana en relación coas actividades que se fan habitualmente, ordenando as accións máis relevantes que se fan ó longo do día.</p>
--	--	--	--	--	--

						<p>6º-CC.6.6-Secuencia 6 escenas atendendo a diferentes criterios.</p> <p>6º-CC.6.7-Diferenza as nocións temporais de: antes-despois- agora, pola mañá, pola tarde, pola noite.</p>
Bloque 2: Achegamento á natureza						
6º	CC	CC.c -Comprender que o contorno está sometido a cambios, relacionados cos factores que os producen, verificando se as hipóteses feitas sobre os cambios no	<p>CC-B.2.1-Identificación e afondamento no estudio dalgunhas características e funcións vitais dos seres vivos empregando a exploración sensorial.</p> <p>CC-B.2.2-Observación dun ser vivo no seu medio</p>	CC.7-Dar mostras por interesarse polo medio natural e os seus cambios. Identificar e nomear algúns dos seus compoñentes, establecendo relacións sinxelas de interdependencia. Manifestar actitudes de coidado e de	CAA CCL CSIEE	<p>6º-CC.7.1-Participa nos proxectos e pequenas investigacións que se fan na aula, anticipando as distintas fases do mesmo.</p> <p>6º-CC.7.2-Rexistra con debuxos, esquemas, gráficos e</p>

		<p>contorno se adecúan á realidade ou non, através de investigacións sobre o mesmo. CC.b - Desenvolver actitudes de coidado, respecto e corresponsabilidade para a conservación do contorno.</p>	<p>natural ou reproducindo o medio na aula, rexistrando a observación e contrastando os datos.</p> <p>CC-B.2.5-Curiosidade, respecto e coidado cara aos elementos do medio natural, especialmente animais e prantas.</p> <hr/> <p>CC-B.2.6-Descubrimento das diferentes formas en que se atopa a auga na natureza, comprendendo a súa contribución ó desenvolvemento, valorando a necesidade da súa conservación e de facer un uso responsable dela.</p>	<p>respecto cara á natureza e participar en actividades para conservala.</p>		<p>escrituras convencionais ou non o observado ou experimentado.</p> <p>6º-CC.7.3-Contrasta as súas hipóteses coas das outras persoas antes de tentar verificalas cal e súa realización.</p> <p>6º-CC.7.4-Identifica e aplica na súa vida normas básicas para a conservación do contorno, valorando criticamente as accións humanas que contaminan e danan o medio ambiente.</p>
--	--	--	--	--	--	--

		<p>CC-B.2.8-Formulación de hipóteses, contrastándoas coas das outras persoas, buscando respostas e explicacións sobre as causas e consecuencias de fenómenos do medio natural e dos producidos pola acción humana.</p> <p>CC-B.2.9-Gozo ó realizar actividades individuais e de grupo en contacto coa natureza.</p> <p>CC-B.2.7-Valoración da importancia da natureza para a saúde e o benestar.</p> <p>CC-B.2.10-Participación en proxectos e investigacións no medio</p>		<p>6º-CC.7.5-Fai preguntas sobre obxectos, situacións, persoas e fenómenos, formula hipóteses e expresa as súas observacións, con linguaxe verbal e non verbal</p>
--	--	--	--	--

			natural, expresando os resultados mediante distintas representacións. CC-B.2.11-Os axentes atmosféricos, a súa representación e relación cos cambios na natureza			
6º	CC	CC.c-Comprender que o contorno está sometido a cambios, relacionados cos factores que os producen, verificando se as hipóteses feitas sobre os cambios no contorno se adecúan á realidade ou non, através de investigacións sobre	CC-B.2.4-Observación e identificación dalgunhas características, necesidades e cambios nos procesos de crecemento e etapas do desenvolvemento das persoas e outros seres vivos.	CC.8-Identificar e recoñecer as diferentes etapas da vida nas persoas e outros seres vivos.	CSIEE	6º-CC.8.2-Identifica algunhas características e funcións vitais dos seres vivos (alimentación), e describe as súas características físicas. 6º-CC.8.1-Identifica que os seres vivos (persoas, animais e prantas) seguen un ciclo vital: nacen, medran, reproducense e morren.

		o mesmo.				
Bloque 3: Cultura e vida en sociedade						
6º	CC	CC.d - Relacionarse cos outros, de forma cada vez máis equilibrada e satisfactoria, interiorizando progresivamente as pautas de comportamento social. CC.e - Coñecer e respectar as características, valores e formas de vida dos grupos sociais máis próximos á súa experiencia e	CC-B.3.1-Identificación da familia e da escola como primeiros grupos sociais de pertenza, valorando positivamente as relacións afectivas que neles se establecen, mantendo unha actitude de colaboración e asumindo pequenas responsabilidades. CC-B.3.2-Recoñecemento e respecto dos diferentes tipos de familias. CC-B.3.5-Colaboración co resto de compañeiros e compañeiras na vida da	CC.9-Identificar e coñecer os grupos sociais máis significativos do contorno do alumnado e algunhas características da súa organización.	CCL CSIEE CSC CAA	6º-CC.9.1-Recoñece e respecta os diferentes tipos de familias, verbalizando as diferencias das mesmas con respecto á súa. 6º-CC.9.3-Colabora co resto de compañeiros e compañeiras na vida da aula, chegando a acordos. 6º-CC.9.4-Propón xogos e xoga cos compañeiros e compañeiras chegando a acordos,

	<p>identificarse como membro do mundo, respectando as diferencias dos outros. CC.f - Establecer relacións de confianza, afecto, comprensión e pertenza, baseadas no respecto ás persoas, ás normas e valores da sociedade á que pertencen.</p>	<p>aula, amosando disposición para compartir e resolver conflitos. Incorporación progresiva de pautas adecuadas de comportamento.</p>		<p>6º-CC.9.6-Nas saídas, móstrase prudente e evita situacións de perigo.</p> <p>6º-CC.9.2-Amósase conciliador cando xorde un conflito.</p> <p>6º-CC.9.5-Conta cousas das súas experiencias e transmite mensaxes da escola á casa e da casa á escola (contando, por nota...)</p> <p>6º-CC.9.7-Acepta, respecta e participa na elaboración das normas de funcionamento da aula e adapta o seu comportamento ás regras en diferentes contextos.</p>
--	--	---	--	--

						<p>6º-CC.9.8-Busca a seguridade das persoas adultas próximas e desenvolve empatía e hábitos cooperativos cos iguais.</p> <p>6º-CC.9.9-Asume as responsabilidades que lle son asignadas polo mestre ou dentro dos equipos.</p>
6º	CC	CC.f ? Coñecer distintos grupos sociais próximos á súa experiencia, algunhas das súas características , producións culturais, valores e formas de vida	CC-B.3.4-Achegamento ás funcións que cumpren diversas persoas, organizacións e institucións para cubrir necesidades e achegar servizos presentes na comunidade, evitando estereotipos sexistas.	CC.10-Recoñecer, identificar e poñer exemplos sinxelos dalgúns servizos comunitarios.	CSC CSIEE	<p>6º-CC.10.1-Coñece e recoñece a necesidade dos diferentes oficios e medios de transporte.</p> <p>6º-CC.10.2-Recoñece os estereotipos sexistas referidos a persoas usuarias dalgúns servizo comunitario e dos profesionais que alí desenvolven o seu traballo</p>

6º	CC	<p>CC.e -Coñecer e respectar expresións culturais dos grupos ós que se pertence.</p> <p>CC.g -Apreciar e facer seus algúns elementos significativos propios da tradición e cultura galegas. CC.f - Amosar interese por coñecer as diferencias con outras culturas.</p>	<p>CC-B.3.3-Interese e disposición favorable para iniciar relacións respectuosas, afectivas e recíprocas con nenos e nenas doutras culturas.</p> <p>CC-B.3.6-Recoñecemento dalgúns signos de identidade cultural galega apreciando os cambios que se producen no modo devida co paso do tempo: sucesos e persoas relevantes da historia da súa comunidade, do seu país e do mundo.</p>	<p>CC.11-Recoñecer algunhas manifestacións culturais próximas e doutras realidades, valorando a súa diversidade e riqueza.</p>	<p>CSIEE CSC</p>	<p>6º-CC.11.3-Identifica algunhas manifestacións culturais próximas.</p> <p>6º-CC.11.2-Participa e recoñece as festas populares que se celebran no seu contorno, coñecendo feitos, costumes e obxectos relacionados con estas celebracións.</p> <p>6º-CC.11.1-Sente curiosidade por achegarse ao coñecemento de sucesos e persoas relevantes da historia da comunidade galega, de España e do mundo.</p>
----	----	--	--	--	----------------------	--

Currículo de Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal en 6º

Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Indicadores de logro
Bloque 1: O corpo e a propia imaxe						
6º	CSMAP	CSMAP.b - Coñecer e representar o propio corpo identificando as súas partes non visibles, e as súas funcións, descubriendo as posibilidades de acción expresión.	CSMAP-B.1.1-Exploración do propio corpo, recoñecendo progresivamente as súas características e posibilidades, para chegar á toma de conciencia do propio esquema corporal. CSMAP-B.1.2- Coñecemento do esquema corporal global.	CSMAP.1-Recoñece, identifica e representa o corpo na súa globalidade e asúas diferentes partes	CCL CSIEE	6º-CSMAP.1.2-Identifica e nomea as distintas partes e elementos corporais sobre sí mesmo e nos outros. 6º-CSMAP.1.1-Chega á representación completa do esquema corporal

			CSMAP-B.1.6- Vivenciación do corpo como un todo, para pasar a sentir as partes que o integran.			
6º	CSMAP	CSMAP.b - Acadar cada vez xestos e movementos máis precisos.	CSMAP-B.1.5- Potenciación da construción do esquema corporal a partir de sensacións e percepcións do propio corpo, e da súa implicación coas outras persoas, o medio e os obxectos CSMAP-B.1.13- Recoñecemento e vivencia das referencias espazo-temporais en	CSMAP.2-Coordinar e controlar o seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá.	CSC CSIEE	6º-CSMAP.2.7-Controla o corpo en movemento, adaptando a resposta motriz ás dimensións e elementos do espazo (itinerarios, circuitos, percorridos,...). 6º-CSMAP.2.1-Mantén o equilibrio cando transporta algún obxecto.

		<p>relación co propio corpo, coas persoas e cos obxectos e co contorno.</p> <p>CSMAP-B.2.3-Adaptación do ton e da postura ás características do obxecto, da outra persoa, da súa acción e da situación.</p> <p>CSMAP-B.2.7- Coordinación progresiva das súas habilidades psicomotrices finas e grosas.</p> <p>CSMAP-B.2.9-Adquisición de nocións básicas de orientación e coordinación de movementos.</p> <p>CSMAP-B.1.15- Identificación</p>		<p>6º-CSMAP.2.2-Representa o esquema corporal en diferentes posicións.</p> <p>6º-CSMAP.2.3-Oriéntase ben en espazos exteriores e pouco coñecidos (saídas, excursións..).</p> <p>6º-CSMAP.2.5-Localiza aproximadamente nun plano lugares significativos.</p> <p>6º-CSMAP.2.6-Sitúa os obxectos e localízaos con respecto a outros: diante-detrás, dentro-fóra, arriba-abaixo, preto-lonxe, enriba-debaixo, primeiro-derradeiro.</p>
--	--	---	--	--

			manifestación, regulación e control de necesidades básicas do corpo como, especialmente os hábitos de hixiene.			6º-CSMAP.2.4-Ten unha boa coordinación de movementos. 6º-CSMAP.2.8-Presenta unha boa motricidade fina
6º	CSMAP	CSMAP.b --Coñecer e representar o propio corpo identificando as súas partes non visibles e as súas funcións, descubriendo as posibilidades de acción e expresión.	CSMAP-B.1.16- Recoñecemento das percepcións sensoriais propioceptivas que proveñen dos propios músculos e articulacións e das percepcións exteroceptivas- dos sentidos. CSMAP-B.1.10- Recoñecemento dos sentidos como medio de expresión, percepción e comprensión do mundo	CSMAP.3-Recoñecer os sentidos e identificar percepcións e sensacións.	CSIEE	6º-CSMAP.3.2-Discrimina silencio-son 6º-CSMAP.3.1-Coñece e diferencia os cinco sentidos e identifica verbalizando as sensacións recibidas en cada un deles

			<p>que o rodea e como medio favorecedor do desenvolvemento cognitivo.</p> <p>CSMAP-B.1.17- Recoñecemento dos sentidos como medio de expresión, percepción e comprensión do mundo que o rodea.</p>			
6º	CSMAP	<p>CSMAP.a --Formarse unha autoimaxe positiva, identificando gradualmente as propias características, posibilidades e limitacións a través</p>	<p>CSMAP-B.1.19- Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias.</p>	<p>CSMAP.4-Construir unha imaxe positiva propia e aceptar a súa identidade, manifestando confianza nas súas posibilidades e recoñecendo as súas limitacións.</p>	CSIEE	<p>6º-CSMAP.4.3-Ten iniciativa e intenta executala tendo en conta ós demais.</p> <p>6º-CSMAP.4.4-Proponlle novas ideas ao grupo.</p>

	<p>da interacción coas outras persoas, desenvolvendo sentimentos de autoestima e acadando maior autonomía persoal.</p> <p>CSMAP.d -- Manifestar unha actitude de superación das dificultades.</p>	<p>CSMAP-B.2.4- Satisfacción polo crecente dominio persoal.</p> <p>CSMAP-B.1.7-Aceptación da propia imaxe corporal e gozo xogando co seu corpo, desenvolvendo accións e iniciativas individuais e grupais, empregando as posibilidades expresivas do propio corpo.</p> <p>CSMAP-B.1.3-Adquisición de confianza nas capacidades propias e potenciación do afán de superación.</p>		<p>6º-CSMAP.4.1-Confía nas súas posibilidades de acción e movemento.</p> <p>6º-CSMAP.4.2-Recoñece e acepta as súas características persoais</p>
--	---	--	--	---

			CSMAP-B.4.4-Petición e aceptación de axuda nas actuacións que así o requiran			
6º	CSMAP	CSMAP.h --Amosar unha actitude de aceptación e respecto polas diferenzas individuais. CSMAP.a --Adquirir progresivamente a concepción de si mesmo como un ser autónomo e independente pero valorando a necesidade dos demais.	CSMAP-B.1.11- Observación dos cambios físicos nas persoas ao longo do tempo. Identificación das diferentes etapas da vida, valorándoas positivamente. CSMAP-B.1.12- Aceptación da identidade e características das demais persoas, respectando e valorando positivamente as diferenzas e evitando	CSMAP.5-Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando positivamente a diversidade.	CSIEE	6º-CSMAP.5.3-Identifica características diferentes nos outros e adopta posturas non discriminatorias. 6º-CSMAP.5.2-Identifica as características do seu sexo e participa en xogos, actividades... independentemente do xénero 6º-CSMAP.5.1-Fai unha descrición axeitada doutra persoa.

			actitudes discriminatorias. CSMAP-B.1.14- Desenvolvemento da identidade sexual e aceptación do corpo sexuado feminino e masculino. Mantendo unha actitude crítica ante os estereotipos ofertados a través da publicidade e outros medios de comunicación social.			
6º	CSMAP	CSMAP.c --Expresar claramente os propios sentimentos, emocións, necesidades, preferencias, e	CSMAP-B.1.18-Vivencias, preferencias e intereses propios e das demais persoas. CSMAP-B.1.4-Control progresivo dos propios	CSMAP.6-Identificar e manifestar os propios sentimentos, vivencias, emocións e comprender os das demais persoas.	CSIEE CSC CCL	6º-CSMAP.6.1-Progresar no auto-control dos seus sentimentos e emocións. 6º-CSMAP.6.2-Expresa e identifica nel/a mesmo/a e nos

		identificar os das outras persoas.	sentimentos e emoción CSMAP-B.1.8- Identificación e verbalización e expresión de sentimentos, emocións, vivencias, preferencias e intereses propios e das demais persoas.			outros diferentes estados de ánimo, verbalizando as posibles causas dos mesmos. 6º-CSMAP.6.3-Amósase sensible aos sentimentos das outras persoas e préstalles axuda cando as ve en apuros.
Bloque 2: Xogo e movemento						
6º	CSMAP	CSMAP.b --Acadar cada vez xestos e movementos máis precisos.	CSMAP-B.2.11- Exploración das posibilidades perceptivas, motrices e expresivas propias e das demais persoas, amosando iniciativa para aprender habilidades novas. CSMAP-B.2.12-	CSMAP.7-Participar en xogos, mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas.	CSIEE CSC CCL	6º-CSMAP.7.1-Participa en xogos amosando unha destreza motora axeitada ó agardado para a idade. 6º-CSMAP.7.2-Coordina a súa acción coa das demais compañeiras e compañeiros cando o xogo o require.

			Aceptación do xogo como medio de desfrute e de relación cos demais.			
6º	CSMAP	CSMAP.e --Adecuar o propio comportamento ás necesidades ou requirimentos das outras persoas, desenvolvendo actitudes e hábitos de respecto, axuda e colaboración e evitando a adopción de comportamentos de submisión ou dominio. -Vivir o xogo como medio que	CSMAP-B.2.1- Participación nos xogos e na actividade motriz, amosando actitudes de constancia. CSMAP-B.2.2-Gozo co xogo como medio para coñecer a realidade, mantendo unha actitude de axuda e cooperación con iguais e con adultos. CSMAP-B.2.5- Comprensión, aceptación e valoración de regras para xogar.	CSMAP.8-Participar en xogos e actividades colectivas aceptando as normas que os rexen.	CSIEE CSC CCL	6º-CSMAP.8.5-Propón libremente xogos novos. 6º-CSMAP.8.2-Respecta aos compañeiros e compañeiras e persoas adultas. 6º-CSMAP.8.4-Acepta as regras dos xogos. 6º-CSMAP.8.3-Intégrase en xogos e actividades de grupo, cooperando cos demais nenos e nena

		favorece o desenvolvemento humano, a manifestación de emocións, a aceptación de regras, a aceptación propia, o respecto ós demais, a seguridade persoal e a aceptación da identidade sexual e cultural.	CSMAP-B.2.6- Potenciación do xogo como elemento común a todas as culturas, partindo do coñecemento dos xogos propios da comunidade e abríndose ao coñecemento e gozo das outras. CSMAP-B.2.13- Fortalecemento de vínculos afectivos: amizade, cooperación, axuda, solidariedade,..a través do xogo.			6º-CSMAP.8.1-Supera o feito de non gañar nos xogos de competición.
--	--	---	--	--	--	--

Bloque 3: A actividade cotiá

6º	CSMAP	CSMAP.d -Tomar a iniciativa, planificar e	CSMAP-B.2.8-Aceptación de compromisos,	CSMAP.9-Resolver con iniciativa e autonomía as	CSC CSIEE	6º-CSMAP.9.3-Acepta os seus erros e procura mellorar a súa
----	-------	---	--	--	--------------	--

		<p>secuenciar a propia acción para realizar tarefas sinxelas ou resolver problemas da vida cotiá.</p>	<p>establecendo acordos en consideración á súa persoa, ás outras e ao seu medio, fortalecendo vínculos afectivos: amizade, cooperación, axuda, solidariedade...a través do xogo.</p> <p>CSMAP-B.3.4-Regulación do propio comportamento.</p> <p>CSMAP-B.3.1-Satisfacción pola realización de tarefas e conciencia da propia competencia.</p> <p>CSMAP-B.3.2-Interese por participar en actividades da vida cotiá, con iniciativa e progresiva autonomía na súa</p>	<p>actividades da vida cotiá, colaborar en tarefas e aceptar as normas.</p>		<p>actuación amosando desexos de superación.</p> <p>6º-CSMAP.9.2-Organízase de acordo coas súas posibilidades.</p> <p>6º-CSMAP.9.4-Fai propostas de actividades para realizar.</p> <p>6º-CSMAP.9.5-Amosa unha actitude positiva ante as propostas de actividade.</p> <p>6º-CSMAP.9.8-Acepta e respecta as quendas.</p> <p>6º-CSMAP.9.9-Participa na planificación e desenvolvemento dos proxectos de investigación na</p>
--	--	---	---	---	--	---

			<p>realización para camiñar cara a resolución pacífica de conflitos.</p> <p>CSMAP-B.3.3-Hábitos elementais de organización, constancia, atención, iniciativa e esforzo</p> <p>CSMAP-B.3.7-Xestión do seu comportamento en función das necesidades das outras persoas e das normas de funcionamento do grupo, dereitos, responsabilidades e comportamentos sociais.</p>		<p>aula.</p> <p>6º-CSMAP.9.1-Soluciona pequenos problemas da vida cotiá.</p> <p>6º-CSMAP.9.6-Remata as actividades e accións que inicia.</p> <p>6º-CSMAP.9.7-Remata as tarefas e actividades que empeza, buscando diferentes estratexias para levalas a cabo.</p>
--	--	--	--	--	---

Bloque 4: O coidado persoal e saúde

6º	CSMAP	CSMAP.f --Progresar na adquisición de hábitos e actitudes relacionados coa seguridade, a hixiene, a alimentación e o fortalecemento da saúde, apreciando e gozando das situacións cotiás equilibrio e benestar emocional.	CSMAP-B.4.2-Iniciación na práctica de accións e recoñecemento de situacións que favorezan a interacción e adquisición de hábitos saudables como a hixiene corporal e ambiental, a adecuada alimentación, o consumo responsable e o descanso. CSMAP-B.4.6- Identificación e valoración de hábitos favorecedores ou non dunha boa saúde. CSMAP-B.4.7- Colaboración no mantemento de	CSMAP.10-Manifestar hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	CSC CSIEE	6º-CSMAP.10.1-Ten autonomía nas accións encamiñadas á satisfacción das necesidades básicas: a alimentación, a hixiene e o coidado propio do seu contorno. 6º-CSMAP.10.2-Ao rematar unha actividade (individualmente e en equipo), colabora para ordenar o material e colabora para ordenar o material.
----	-------	---	---	--	--------------	---

		<p>ambientes limpos e ordenados.</p> <p>CSMAP-B.4.8-Gusto por un aspecto persoal coidado manifestando as súas preferencias estéticas.</p> <p>CSMAP-B.4.1- Recoñecemento das necesidades básicas do corpo- hixiene, alimentación, descanso..</p> <p>CSMAP-B.4.5- Comprensión da necesidade das normas de comportamento establecidas durante as comidas, os desprazamentos, o descanso e a hixiene.</p>			
--	--	---	--	--	--

6º	CSMAP	CSMAP.f --Progresar na adquisición de hábitos e actitudes relacionados coa seguridade, a hixiene, a alimentación e o fortalecemento da saúde, apreciando e gozando das situacións cotiás equilibrio e benestar emocional.	CSMAP-B.4.9-Emprego responsable e axeitado de instrumentos, ferramentas e instalacións para previr accidentes e evitar situacións de risco. CSMAP-B.4.10-Fomento de hábitos de prevención de enfermidades e de accidentes domésticos, respondendo con actitude de tranquilidade e colaboración.	CSMAP.11-Identificar situacións de risco e actuar coherentemente ante elas	CSIEE	6º-CSMAP.11.2-Identifica situacións perigosas e procura evitalas. 6º-CSMAP.11.1-Entra e sae da aula en orde
----	-------	---	--	--	-------	--

Currículo de Linguaxes: comunicación e representación en 6º

Nive I	Área	Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	C.C.	Indicadores de logro
Bloque 1: Linguaxe verbal						
6º	LCR	<p>LCR.a - Utilizar as diversas linguaxes para comunicar, expresar ideas e sentimentos, para aprender e como fonte de desfrute.</p> <p>LCR.b - Utilizar manifestacións non verbais como o silencio, a mirada, a xestualidade, o olfacto, o tacto, para comunicarse.</p>	<p>LCR-B.1.1-Utilización e valoración progresiva da lingua oral para evocar e relatar feitos, para adquirir coñecementos, para expresar e comunicar ideas, sentimentos e emocións, para facer peticións e como mecanismo para regular a propia conducta e a das demais.</p> <p>LCR-B.1.2-Usos progresivos de vocabulario variado e cada vez máis preciso, mellorando a entoación, a</p>	LCR.1-Utilizar a lingua oral do modo máis conveniente para unha comunicación positiva con iguais e con persoas adultas, segundo as intencións comunicativas.	CCL CSC	<p>6º-LCR.1.1-Exprésase con espontaneidade e coherencia emocións, sentimentos e vivencias, empregando con precisión o vocabulario que posúe e incorporando palabras novas. Empregando unha linguaxe fluída.</p> <p>6º-LCR.1.2-Comunícase cos demais (compañeiros e adultos), emprega sinais extralingüísticos (xesto, entoación, expresión) para reforzar o significado das súas mensaxes, e adecuando o tono</p>

			<p>pronunciación e a estruturación de frases.</p> <p>LCR-B.1.5-Acomodación progresiva dos seus enunciados ós formatos convencionais.</p> <p>LCR-B.1.6-Emprego axeitado das formas socialmente establecidas para relacionarse coas demais persoas- saúdos, despedidas, fórmulas de cortesía, cumprimentos?</p>			<p>de voz á situación.</p> <p>6º-LCR.1.3-Estructura ben as frases: concordancia suxeito/verbo/complementos, concordancias regulares (artigos, pronomes...), empregando fases correctas e rematadas</p> <p>6º-LCR.1.4-Emprega expresións convencionais de cortesía para saudar: ola, bos días, boas tardes e boas noites e de despedida: ola, adeus, ata mañá.</p>
6º	LCR	LCR.d - Comunicarse oralmente nas dúas linguas oficiais con distintos propósitos, con diferentes	LCR-B.1.4-Participación en situacións de comunicación con distintos propósitos, en diferentes contextos e con	LCR.2-Comprender mensaxes orais diversas, mostrando unha actitude de escoita atenta e respectuosa.	CCL, CSC, CAA	6º-LCR.2.1-Presta atención ás informacións que lle transmiten outras persoas e comprende as explicacións (instrucións complexas) que se dan na

		interlocutores e en diversidade de contextos. LCR.e - Comprender a intencionalidade comunicativa dos outros.	persoas interlocutoras diversas, usando argumentos nas súas conversas, respectando as quendas e escoitando atentamente.			clase 6º-LCR.2.2-Participa activamente nas conversas da aula, recordando feitos e situacións vividas, facendo achegas coherentes ás conversas en grupo. E mantendo unha actitude de escoita e respecto cara ás demais persoas. 6º-LCR.2.3-Respecta as quendas de palabra
6º	LCR	LCR.f - Iniciarse no uso oral dunha lingua estranxeira e amosar	LCR-B.1.7-Interese por expresarse nunha lingua estranxeira, amosando	LCR.3-Amosar unha actitude positiva cara á aprendizaxe dunha lingua estranxeira,	CCL, CSC, CAA	6º-LCR.3.1-Amosa interese por expresarse nunha lingua estranxeira.

		interese e gozo ó participar nestes intercambios comunicativos.	unha actitude positiva cara a esta lingua.	interesándose por participar en interaccións orais en rutinas, xogos e situacións habituais de comunicación.		6º-LCR.3.2-Amosa interese por entender o que di unha lingua estranxeira 6º-LCR.3.3-Participa en intercambios orais moi básicos nunha lingua estranxeira: saudar, responder cunha palabra... co vocabulario traballado.
6º	LCR	LCR.h - Identificar e diferenciar entre imaxe e representación gráfica como formas de comunicación. LCR.g - Achegarse á lingua escrita a	LCR-B.1.11-Identificación de palabras e frases escritas moi significativas e usuais (o seu nome e o dos compañeiros, palabras de uso na aula). Percepción de diferenzas e semellanzas entre elas	LCR.4-Amosar interese polos textos escritos presentes na aula e no contorno próximo, iniciándose no seu uso e na comprensión das súas finalidades.	CCL CMCT CSC CCEC CAA	6º-LCR.4.1-Inventa e interpreta o que pon un texto deducíndoo da súa finalidade e do contexto 6º-LCR.4.2-Recoñece (de forma básica) a funcionalidade dos diferentes tipos de textos: enumerativos (localizar

	través de diferentes tipos de textos	<p>atendendo a propiedades cuantitativas e cualitativas. Iniciación ó coñecemento do código escrito a través desas palabras e frases empregadas en contextos significativos e funcionais.</p> <p>LCR-B.1.8-Achegamento á lingua escrita como medio de comunicación, información e gozo a través de soportes diferentes.</p> <p>LCR-B.1.13-Escoita e comprensión da lectura en voz alta, nas dúas linguas oficiais, e como fonte de pracer e aprendizaxe compartida.</p>		<p>informacións concretas), como carteis, listas , preescriptivos (regular a acción para a consecución dalgún obxectivo), como receitas de cociña, regras de xogo...., preescriptivos (formato, estrutura, modo de lectura...), informativos (localizar e obter información) e expositivos (comprender ou transmitir novos coñecementos), como biografías, libros de consulta..</p> <p>6º-LCR.4.3-Recoñece pequenas palabras significativas presentes ó seu arredor (carteis, nomes de mestres, etiquetas presentes na aula, anuncios...)</p>
--	--------------------------------------	---	--	---

						6º-LCR.4.4-Percibe diferenzas e semellanzas entre palabras atendendo a propiedades cualitativas (variedade de grafías).
6º	LCR	LCR.g- Achegarse á lingua escrita a través de diferentes tipos de textos LCR.h - Recoñecer e recrear o nome propio como primeiro elemento comunicativo escrito, comprendendo a súa necesidade e uso.	LCR-B.1.10-Iniciación no uso da escrita en situacións contextualizadas e reais. LCR-B.1.12-Interese e gusto por producir mensaxes con trazos cada vez máis precisos e lexibles. LCR-B.1.11-Identificación de palabras e frases escritas moi significativas e usuais (o seu nome e o	LCR.5-Producir diferentes textos individualmente ou en grupo -con escritura convencional ou non-, con propósitos e intencións diferentes: recoller e transmitir información, gozo...	CCL CSC CAA	6º-LCR.5.1-Crea e recrea textos significativos seguindo as hipóteses da etapa silábico alfabética ou alfabética, segundo o ritmo madurativo do alumno. 6º-LCR.5.3-Gusta de facer uso da escritura (convencional ou non) en grupo ou de forma individual para escribir un conto, transmitir información.. en situacións contextualizadas

			<p>dos compañeiros, palabras de uso na aula). Percepción de diferenzas e semellanzas entre elas atendendo a propiedades cuantitativas e cualitativas. Iniciación ó coñecemento do código escrito a través desas palabras e frases empregadas en contextos significativos e funcionais. LCR-B.1.8-Achegamento á lingua escrita como medio de comunicación, información e gozo a través de soportes diferentes.</p>			<p>e reais, respectando as producións dos compañeiros/as que escriben cunha hipótese menos evolucionada.</p> <p>6º-LCR.5.2-Escribe o nome dalgúns compañeiros e persoas significativas sen modelo (segundo a hipótese na que se atopen todos eles)</p>
6º	LCR	LCR.g - Achegarse á	LCR-B.1.9-Interese e	LCR.6-Gozar compartindo a	CCL	6º-LCR.6.3-Escoita con

		<p>lingua escrita a través de diferentes tipos de textos</p>	<p>atención na escoita de narracións e instrucións lidas por outras persoas.</p> <p>LCR-B.1.13-Escoita e comprensión da lectura en voz alta, nas dúas linguas oficiais, e como fonte de pracer e aprendizaxe compartida.</p> <p>LCR-B.1.15-Memorización e recitado de todo tipo de textos.</p> <p>LCR-B.1.16-Participación creativa en xogos lingüísticos.</p> <p>LCR-B.1.17-Interese por compartir interpretacións, sensacións, emocións e opinións provocadas polas producións</p>	<p>escoita e a lectura en voz alta de textos literarios: contos, relatos, lendas, poesías, rimas, adiviñas...</p>	<p>CSC CCEC</p>	<p>atención a lectura de diferentes textos literarios: contos, relatos, lendas, poesías, rimas, adiviñas...</p> <p>6º-LCR.6.1-Recoñece a funcionalidade dos textos literarios (entretenemento e diversión), como contos, lendas, poesías...</p> <p>6º-LCR.6.2-Gusta de participar en xogos lingüísticos "encadeados de palabras, adiviñas, trabalinguas, onomatopeas..." acompañados de respostas corporais.</p>
--	--	--	--	---	---------------------	--

			<p>literarias, iniciándose nos faladoiros literarios así como en diálogos filosóficos.</p> <p>LCR-B.1.14- Dramatización de textos literarios, desfrute e interese por expresarse a través de recursos non lingüísticos.</p>			
6º	LCR	<p>LCR.i - Facer uso axeitado da biblioteca, desenvolvéndose con autonomía neste espazo e valorando a súa importancia como fonte de información e de</p>	<p>LCR-B.1.9-Interese e atención na escoita de narracións e instrucións lidas por outras persoas.</p> <p>LCR-B.1.18-Introducción ó uso das bibliotecas de centro e de aula como un medio máis de aproximación á literatura e</p>	<p>LCR.7-Utilizar a biblioteca con respecto e coidado, valorándoa como recurso informativo, de entretemento e gozo.</p>	<p>CCL CSC CCEC CAA</p>	<p>6º-LCR.7.1-Emprega biblioteca respectando as normas que a rexen.</p> <p>6º-LCR.7.3-Entende e emprega o sistema de organización de libros da biblioteca.</p> <p>6º-LCR.7.2-Gústalle mirar e</p>

		pracer.	como fonte de diversión e coñecemento.			"ler" libros autonomamente 6º-LCR.7.4-Leva a cabo de forma autónoma o préstamo de libros da biblioteca de aula
Bloque 2: Linguaxe artística: plástica-musical- corporal						
6º	LCR	LCR.j - Potenciar a capacidade creativa a través das linguaxes artísticas para imaxinar, inventar, transformar dende as súas ideas, sentimentos, experiencias, coñecementos? LCR.k - Achegarse ó	LCR-B.2.3- Experimentación e descubrimento dalgúns elementos que configuran a linguaxe plástica, - liña, forma, cor, textura, espazo e volume- e das posibilidades plásticas, creativas e de transformación de distintos materiais.	LCR.8-Expresarse e comunicarse utilizando medios, materiais e técnicas propios das diferentes linguaxes artísticas e audiovisuais.	CCL, CSC, CAA	6º-LCR.8.5-Emprega os recursos expresivos coñecidos en situacións novas. 6º-LCR.8.6-Valora as diferentes obras plásticas presentes na aula e no contorno, museos e exposicións. 6º-LCR.8.1-Gusta de experimentar coa luz, as

		<p>coñecemento de obras artísticas expresadas en distintas linguaxes</p>	<p>LCR-B.2.4-Gozo coas obras artísticas, distinguindo e apreciando elementos básicos das formas de expresión, que lles permitan desenvolver a súa sensibilidade estética.</p> <p>LCR-B.2.7-Descubrimento das posibilidades creativas e plásticas da luz, das sombras e da cor, empregando recursos como a luz natural, lanternas, lámpadas, proxector.</p> <p>LCR-B.2.8-Interpretación e valoración de diferentes tipos de obras plásticas presentes na aula, no</p>		<p>sombras e a cor facendo uso de lanternas, lámpadas, proxector... e descubrindo as súas posibilidades creativas e plásticas.</p> <p>6º-LCR.8.4-Fai uso de elementos da linguaxe plástica para lles dar maior expresividade ás súas producións (liña, forma, cor, textura, espazo e volume).</p> <p>6º-LCR.8.3-Explora as posibilidades plásticas e creativas de distintos soportes (pantalla do ordenador, mesa de luz, retroproyector, encerado dixital...), materiais (papeis, cartón, arame, plástico, teas,</p>
--	--	--	--	--	---

			<p>contorno, en museos e exposicións reais ou virtuais, obradoiros, manifestando e compartindo a través das diversas linguaxes as sensacións e emocións que producen, e indicando o que gusta e o que non.</p> <p>LCR-B.2.9-Planificación do proceso de elaboración dalgunha obra plástica, o seu desenvolvemento e posterior comunicación, valorando a realización de bosquejos para a consecución dunha melloría na produción.</p> <p>LCR-B.2.5-Exploración das posibilidades</p>		<p>cortiza, barro...) e útiles (rasquetas, cepillos, esponxas, pinces...) como recursos e medio de expresión...</p> <p>6º-LCR.8.2-As súas producións plásticas son orixinais e creativas.</p> <p>6º-LCR.8.7-Valora e respecta as producións dos compañeiros e compañeiras</p>
--	--	--	---	--	---

			plásticas e creativas de distintos materiais, útiles e soportes, e das distintas técnicas como recursos e medios de expresión e comunicación de feitos, sentimentos, emocións, vivencias, fantasías, experiencias.			
6º	LCR	LCR.I - Desenvolver un sentimento de autoconfianza nas propias producións artísticas, e valorar as producións alleas.	LCR-B.2.6- Experimentación e coñecemento das posibilidades de transformación dos diferentes materiais e obxectos. LCR-B.2.1-Exploración sensorial dos elementos presentes no contorno	LCR.9-Mostrar interese por explorar as súas posibilidades de expresión e representación, por gozar coas súas producións e por compartir as experiencias creativas, estéticas e comunicativas.	CCL, CSC, CAA	6º-LCR.9.4-Sinala gustos persoais indicando que obras lle gustan e cales non. 6º-LCR.9.7-Reproduce esquemas rítmicos, explorando as propiedades sonoras do corpo. 6º-LCR.9.3-Produce sons e

		<p>integrando actividades de tocar, ulir, oír e ver.</p> <p>LCR-B.2.2-Potenciación da imaxinación e fantasía e así aumentar a creatividade.</p> <p>LCR-B.2.10-Exploración das posibilidades sonoras da voz, do propio corpo, de obxectos cotiáns e de instrumentos musicais.</p> <p>LCR-B.2.11-Vivencia do son e do silencio.</p> <p>LCR-B.2.12- Recoñecemento de sons do contorno natural e social, e discriminación dos seus trazos distintivos.</p> <p>LCR-B.2.13-Creación de</p>		<p>ritmos empregando instrumentos musicais.</p> <p>6º-LCR.9.5-Participa activamente e goza en actividades musicais, danzas colectivas e individuais e outros xogos de expresión corporal.</p> <p>6º-LCR.9.6-Coordina as súas accións coas das demais nenas e nenos</p> <p>6º-LCR.9.1-Participa na planificación do proceso de elaboración dunha obra.</p> <p>6º-LCR.9.2-Mostra unha actitude de atención e relaxación diante da escoita de</p>
--	--	--	--	--

			<p>secuencias de movimentos e ritmos a partir das sensacións que lle suxire a música. LCR-B.2.14-Audición atenta de obras musicais populares, clásicas e contemporáneas. LCR-B.2.17-Participación activa e gozo na interpretación de cancións, xogos musicais e danzas colectivas e individuais. LCR-B.2.15-Creación, mediante a música e o baile, dos propios patróns, recreando situacións, ideas, feitos e sentimentos, mediante o</p>			<p>distintas obras musicais populares, clásicas e contemporáneas.</p>
--	--	--	---	--	--	---

			<p>humor, o absurdo e a fantasía, compartindo cos outros as propias creacións.</p> <p>LCR-B.2.16-Vivencia de xestos e movementos como recursos corporais para a expresión e o intercambio afectivo.</p>			
Bloque 3: Linguaxe audiovisual						
6º	LCR	LCR.m - Achegarse ó coñecemento e emprego das TIC-ordenadores, Internet, pantalla dixital, vídeo,..- como ferramentas de busca de información, de	<p>LCR-B.3.4-Coñecemento, coidado e uso, na mediada das súas posibilidades, das ferramentas tecnolóxicas.</p> <p>LCR-B.3.1-Identificación da utilidade de diversos instrumentos e</p>	LCR.10-Utilizar, na medida das súas posibilidades, a linguaxe audiovisual e as tecnoloxías da información e comunicación como vehículo de expresión e comunicación.	CCL CD CSC CAA	<p>6º-LCR.10.5-Recoñece a utilidade e emprega a cámara fotográfica e de vídeo como ferramenta para captar a realidade.</p> <p>6º-LCR.10.3-Prende e apaga o ordenador.</p>

	creación, expresión, comunicación e desfrute.	<p>tecnoloxías como fontes de información, de comunicación, de expresión, de estratexias de exploración e investigación.</p> <p>LCR-B.3.3-Adquisición progresiva da conciencia da necesidade dun uso moderado dos medios audiovisuais e das tecnoloxías da información e comunicación.</p> <p>LCR-B.3.2-Achegamento a producións audiovisuais como películas, series de animación, documentais.</p> <p>LCR-B.3.5-Achegamento ó uso do ordenador, a</p>		<p>6º-LCR.10.4-Usa as iconas para acceder aos programas.</p> <p>6º-LCR.10.1-Fai uso das tecnoloxías da información e da comunicación, na procura de información para o desenvolvemento de proxectos na aula.</p> <p>6º-LCR.10.2-Fai uso do ordenador na produción de textos, a través de programas de edición de textos.</p> <p>6º-LCR.10.6-Imprime, de forma autónoma, unha creación ou o resultado de usar unha aplicación informática</p>
--	---	--	--	--

			<p>cámara fotográfica, nos procesos creativos para a elaboración de producións audiovisuais, a través de programas de edición de textos, de gráficos e de sons.</p> <p>LCR-B.3.6-Valoración crítica dos contidos e da estética das producións audiovisuais.</p>			
--	--	--	---	--	--	--

OBXECTIVOS RELACIONADOS COA FORMACIÓN SOBRE O PLAN DE ADAPTACIÓN Á SITUACIÓN COVID-19

- ❖ Iniciarse na prevención e sensibilización individual e social, no marco da educación para a saúde
- ❖ Adquirir habilidades sobre as medidas de prevención e hixiene derivadas da situación de crise sanitaria por mor da Covid-19.
- ❖ Amosar unha actitude de responsabilidade, tanto individual como social, en relación coas medidas de hixiene, o distanciamento e o uso de elementos protectores para previr os contaxios por coronavirus.
- ❖ Concienciar ao alumnado das limitacións e condicionamentos que causa unha pandemia na vida persoal, escolar e social.

5. ACTIVIDADES

As actividades son o conxunto de situacións de ensinanza-aprendizaxe nas cales imos a traballar cos alumnos/as os contidos que seleccionamos para que alcancen os obxectivos propostos e nas cales se van a levar a cabo, de maneira activa e ordenada, as estratexias metodolóxicas.

Á hora de programar as nosas actividades hai que ter en conta que sexan significativas, é dicir, que se relacionen cos seus coñecementos previos, que abran todos os ámbitos de experiencias, os intereses e necesidades dos alumnos/as, a participación dos distintos membros da Comunidade, que partan do próximo ao afastado e que sexan avaliábeis

Dentro das actividades propostas podemos diferenciar os seguintes tipos:

- Previas ou de motivación
- De desenvolvemento: nas que pode haber diferentes tipos de agrupamento (gran grupo, pequeno grupo, individual)
- De avaliación
- De apoio e reforzo
- De ampliación e afondamento.

- ACHEGAMENTO A LECTO-ESCRITURA

Ler e escribir son actividades de carácter social e interactivo, con elas ampliamos e construímos o coñecemento do que nos rodea, pero ó contrario que a fala, que sae espontaneamente, a lecto-escritura debe ensinarse de maneira intencional e sistematizada.

Os nenos/as de 5 anos xa levan tempo en contacto coa escritura e a lectura, moitos xa foron desenvolvendo no marco escolar os seus conceptos e hipóteses persoais, nun proceso de aprendizaxe continuado.

Para que se sinta interesado pola lecto-escritura debe darse conta das múltiples funcións que ten: Contar cousas, recordar datos, transmitir coñecementos e informacións, expresar sentimentos e ideas...

O non ser una necesidade intrínseca do ser humano, non se adquire coa maduración de forma espontánea, polo que require actitudes positivas e motivación, no que a escola ten una función básica.

Debemos ler e escribir todos os días desde diferentes motivacións. Dende o modelo constructivista a lecto-escritura considéranse dous procesos moi relacionados, e para que se garantan o seu significado deben abordarse de maneira global.

A adquisición da lecto-escritura ten como obxectivo básico o propiciar e favorecer novas maneiras de comunicarse co que lle rodea.

Partimos do neno/a, dos seus coñecementos e o mestre debe ter un papel de acompañante, presentando situacións e estimulando a súa curiosidade, axudando a reflexionar e buscar respostas. O material pode servir todo, non descartaremos nada desde contos ,folletos, xornais, carteis, láminas, etc.

Xa coñecen o seu nome, leno, escríbeno, diferénciano do dos seus compañeiros. Tamén escriben palabras que lles interesan para facer as actividades (notas ,cartas, debuxos, etc.). Non só coñecen as letras e incluso os seus nomes e orde alfabético, tamén as reproducen, e comezan a usalas intencionalmente no momento de querer escribir algo. Por iso é preciso seguir un proceso de observación e interpretación para ir axustando a proposta educativa o desenvolvemento e as necesidades que o proceso de aprendizaxe xera.

Por cada proxecto e seguindo os distintos temas que se tratan ao longo do curso, traballaremos unha canción, un poema ou ditos, nos que se favorece a parte expresiva e despois se representan de forma individual ou en pequeno grupo.

6. TEMPORALIZACIÓN

Podemos dicir que non existe unha distribución de xornada escolar válida para tódolos grupos de alumnos/as, sen embargo hai unha serie de criterios básicos que sempre debemos ter presentes:

- ✓ A organización temporal debe respectar a globalidade do neno/a permitindo satisfacer todas as súas necesidades: de movemento, de xogo, descanso, hixiene, alimentación,..
- ✓ A distribución temporal debe respectar os tempos e ritmos individuais deixando tempo suficiente para que todos/as poidan acabar as actividades.
- ✓ A organización temporal debe ser o suficientemente flexible para permitir e dar cabida a actividades non programadas con antelación que xurdan da propia dinámica da aula tendo en conta as características dos alumnos/as.
- ✓ Os tempos dedicados ás actividades deben ser curtos e cambiantes para evitar a fatiga, cansazo e a falta de atención.
- ✓ Programaranse actividades tanto individuais coma grupais, para favorecer a cooperación e a socialización de nenos/as (máximo 5 alumnos/as) segundo o protocolo.
- ✓ É preciso coordinar o horario da aula con outros do Centro para a utilización de espazos comúns como a biblioteca, aula de informática, patio cuberto ,...

Na organización do tempo coidaremos o equilibrio entre os períodos de actividade e descanso.

En Educación Infantil imos a organizar o tempo a través de **rutinas diarias ou momentos significativos**, que son pautas de tipo social marcadas polo adulto, e que se repiten diariamente, con frecuencia e ritmo determinado.

Polo tanto, temos que dar moita importancia á organización destes marcos habituais, pois proporcionan ao neno/a un marco de referencia, e a seguridade de saber que facer en cada momento. Isto axúdalles a organizar e estruturar o concepto de tempo, estimula a autonomía e favorecen a adquisición de hábitos tan importantes para a estruturación do eu. Agora ben, esta estabilidade non se pode confundir con rixidez nin con excesiva división do tempo.

Tendo en conta todos estes aspectos, os momentos que incluiremos na nosa xornada escolar son os seguintes:

❖ Mañás

- Entrada: saúdo, colgar cazadoras e mochilas, aplicación de xel hidroalcohólico, lembranza das normas de hixiene e concienciación do alumnado coa pandemia. Todas elas terán un carácter lúdico.
- Rutinas: pasar lista, mirar a data, o tempo atmosférico, encargados, quen falta e escribir os seus nomes, contar cantos estamos no cole,...
- Asemblea: na que os nenos/as contan as súas experiencias, algunha noticia, cantamos cancións, miramos algún conto, etc.
- Traballo individual.
- Aseo, control de esfínteres lavado de mans.
- Xogos nos grupos colaborativos.
- Recollida do material, aseo, lavado de mans e merenda de media mañá.
- Patio recreo.
- Aseo, control de esfínteres lavado de mans.
- Relaxación para recuperar o ritmo ou concentración
- Conto: Hora de ler
- Traballo individual ou colectivo.
- Tempo de lembranza do que fixemos
- Saída: supón recoller, levar as súas pertenzas, aplicación de xel hidroalcohólico, poñerse na fila....

Teremos en conta as sesións cos especialistas de Inglés, Relixión e Música, ademais das actividades que levaremos na aula de informática. Realizaremos todos os días unha serie de rutinas que lle aportarán seguridade

e permitirán que diferencie os distintos momentos do día, e poder así anticipar ou prever o que pasará despois.

O momento da merenda será considerado como un elemento educativo máis no que se traballarán habilidades completamente funcionais para a vida diaria así como o desenvolvemento de hábitos saudables.

7. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

A avaliación na Educación Infantil será global, continua e formativa para axustar a axuda ás características individuais dos nenos e nenas nos momentos precisos e ás súas necesidades específicas

A avaliación servirá para identificar os aprendizaxes adquiridos, o nivel de desenvolvemento acadado nas competencias básicas en función do ritmo e as características de cada neno/a. A estes efectos empregaranse os criterios de avaliación establecidos en cada unha das áreas.

Avaliaremos:

- ❖ O proceso de ensinanza-aprendizaxe.
- ❖ A práctica educativa.
- ❖ O desenvolvemento das capacidades dos nenos/as.
- ❖ A propia programación
- ❖ A distribución do tempo, os espazos, os agrupamentos, os recursos, materiais...

Realizaremos os seguintes tipos de avaliación:

- Avaliación Inicial:

Que establecerá o punto de partida do proceso ensino-aprendizaxe. Ao comendo de cada U.D. no momento de asemblea a través de preguntas, cun debuxo, entrevistas ...Coñeceremos o que saben e o que non saben para así garantir que se leve a cabo un proceso de aprendizaxe significativo.

- Avaliación continua e formativa.

Na que se nos informa sobre o proceso de ensino-aprendizaxe, dificultades atopadas, e nos permite facer as modificacións precisas para adaptalo ao grupo-clase e aos obxectivos previstos.

- Avaliación continua.

A que nos permite saber en que medida se desenvolveron as capacidades expresadas nos obxectivos. Na Educación Infantil non se trata dunha valoración cuantitativa do éxito ou fracaso na realización de aprendizaxes, se non unha apreciación cualitativa da evolución do neno/a no proceso educativo e debe estar referido ás capacidades e non aos coñecementos.

8. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

Empregaremos diferentes instrumentos para levar a cabo a avaliación:

- ✓ **Técnicas de observación.**

Para isto levaremos a cabo un diario de clase onde anotaremos os acontecementos máis relevantes de cada día.

- ✓ **Listas de control.**

Reflexan unha serie de datos a observar e anotamos a presenza ou ausencia no desenvolvemento da actividade ou tarefa.

- ✓ **Intercambios orais cos compañeiros.**

- ✓ **Entrevistas coas familias.**

As que nos poden aportar datos sobre conductas nos nenos/as.

- ✓ **Análise das produción dos nenos/as**

- ✓ **Sesións de seguimento por parte de todo o Equipo Docente.**

Avaliaremos, xunto ás competencias acadadas polo alumnado, a propia práctica docente.

9. METODOLOXÍA DIDÁCTICA CONSIDERANDO AS COMPETENCIAS BÁSICAS COMO ELEMENTO ORGANIZADOR

Artella as decisións e normas que permiten organizar globalmente a parte didáctica.

A nosa actividade parte da premisa de que os protagonistas de todo aprendizaxe son os nenos/as, partindo da concepción construtivista da aprendizaxe na que se entende que:

- a) Aprender é un proceso de elaboración única e persoal xa que, partindo de nós e as nosas circunstancias, aprendemos experimentando e probando e facendo.
- b) Aprender é volver a reestruturar os contidos da nosa cultura e do que nos rodea e non unha suma de contidos.
- c) Neste proceso de elaboración e construción actúan os alumnos/as, os contidos obxecto de aprendizaxe e os que se relacionan entre eles (familia, mestres e compañeiros) que colaboran con eles para elaborar significados con referencia a unha determinada realidade social y cultural.

Principios xerais de intervención:

A esixencia de orientar e dar sentido educativo á Educación Infantil conduce á necesidade de facer explícitos os *Principios metodolóxicos* que deben impregnar e guiar a nosa actuación pedagóxica nesta Etapa.

Ditos principios deben asegurar:

- Coherencia vertical: Os principios poden ser aplicables a tódolos niveis educativos.
- Coherencia horizontal: Dentro do mesmo nivel son susceptibles de ser traballados por todas e cada unha das áreas.

Ditos principios se relacionan cunha concepción construtivista do aprendizaxe. A metodoloxía educativa basearase nas experiencias, actividades e no xogo, nun ambiente de afecto e confianza.

Destacaremos os seguintes **Principios de Intervención Educativa**:

* PRINCIPIO DE INTERACCIÓN DO NENO CO MEDIO: Tódolos principios atópanse intimamente relacionados entre si, supeditándose todos a este, o cal é a base do crecemento das súas experiencias, dos seus coñecementos e do desenrolo da personalidade. Este principio subliña a primacía do contacto directo coa realidade e os obxectos da experiencia.

* PARTIR DO NIVEL DE DESENVOLVEMENTO: É moi importante coñecer en que momento evolutivo se atopan os nenos/as en canto desenvolvemento motor, cognitivo, afectivo, social, ... o seu nivel de competencia cognitiva e os coñecementos previos que posúen, xa que un descoñecemento das características dos alumnos/as levaríanos a posibles erros á hora de planificar os procesos de ensino-aprendizaxe. Trataremos de que todas as actividades sexan accesibles a todos os alumnos/as camiñando cara unha inclusión afectiva.

* ASEGURAR A CONSTRUCCIÓN DE APRENDIZAXES SIGNIFICATIVOS: De tal forma que o novo contido se relacione de forma significativa cos seus coñecementos previos dándose así aprendizaxes funcionais que poidan ser empregados nas circunstancias reais en que o alumno/a o precise. Ademais debemos propiciar que os alumnos/a realicen aprendizaxes por si mesmos, é dicir, que sexan capaces de aprender a aprender.

* PRINCIPIO DE GLOBALIZACIÓN: A perspectiva globalizadora trata de presentar os contidos de distintos tipos e distintas áreas a un tema con significación para o alumno/a, de tal xeito que se establezan múltiples conexións de maneira global entre todas as capacidades. Ademais este principio está plenamente xustificado si temos en conta que o pensamento do neno/a (egocentrismo, intuitivo, sincretismo,...) percibe o mundo de maneira global e ten dificultade de acceder ás partes.

* PRINCIPIO DE ACTIVIDADE: Debemos propiciar que sexan eles mesmos os que experimenten, observen, manipulen, é dicir, que sexan partícipes dos seus propios aprendizaxes a través de actividades de distintos tipos (manipulativas, intelectuais, físicas, lúdicas,...), sendo o mestre/a un mero orientador do seu proceso de ensino-aprendizaxe

* PRINCIPIO DE XOGO: É a primeira manifestación natural espontánea do neno. Ten un carácter fortemente motivador e é o medio máis eficaz e xeneralizado de conseguir as finalidades da Educación Infantil, por isto todas as actividades que nos propoñamos deben ter carácter lúdico, xa que a través deste, o neno/a traduce sobre un modelo simbólico as súas fantasías, experiencias e desexos.

* PRINCIPIO DE MOTIVACIÓN E DE INTERESE: É moi importante espertar o interese dos nenos/as polo que van a aprender, de tal xeito que conecten coas súas necesidades, experiencias, gustos,... polo que hai que motivalos para que se sentan interesados en adquirir novos coñecementos e habilidades.

* PRINCIPIO DE INTUICIÓN: Fai referencia a que os nenos/as perciben o mundo a través dos sentidos, polo tanto xurde a necesidade de presentar distintas actividades e situacións que permitan o maior número de sensacións e un coñecemento directo a través dos sentidos.

* PRINCIPIO DE SOCIALIZACIÓN: O neno/a aprende en interacción co seu grupo de iguais e os adultos, polo que hai que establecer momentos para agruparse cos demais, aprender normas de conductas e responsabilidade, e sentir o apoio dos demais, que lle axudará a compartir, a socializarse e comunicarse, adquirindo progresivamente hábitos de socialización e de colaboración que lle axudarán a converterse nun membro partícipe dos grupos sociais nos que haberá de realizarse. Dada a situación que se está a vivir e tal como indican as instrucións para a adaptación ao contexto da covid 19, traballarase mediante grupos colaborativos de 3 alumnos/as estables, que se constituirán como subdivisións do grupo estable de convivencia que conforma a aula.

* PRINCIPIO DE INDIVIDUALIZACIÓN: Hai que ter en conta que ningún neno é igual a outro, polo que as súas capacidades, ritmos de aprendizaxe, intereses, motivacións,... son diferentes, as cales hai que respectar adaptando as estratexias e estilos de ensinanza a cada caso concreto prestando así unha axuda individualizada.

* CLIMA DE SEGURIDADE E CONFIANZA: É moi importante rodear ao neno/a dun entorno afectivo no que se sinta querido e valorado e sinta satisfeitas todas

as súas necesidades básicas baixo un clima de comprensión, amor, aceptación, confianza mutua e respecto. Así como familiarizarse coas medidas hixiénico-sanitarias creando un entorno saudable e seguro. Facilitarase a expresión de emocións e axuda para superar a anguria, o temor, a dúbida, etc. que lle poida provocar toda esta situación de crise sanitaria

* COLABORACIÓN COA FAMILIA: Esta relación é de vital importancia e polo tanto debe ser fluída e de estreita colaboración, xa que ambos comparten un obxectivo común: a educación dos seus fillos/as. De aí que o Centro especifique que tipo de colaboración se vai a levar coa familia no Plan de Acción Titorial e máis concretamente, en cada proxecto se especificará que tipo de colaboración imos solicitar da familia.

Traballo por proxectos

O traballo por Proxectos basease nunha concepción construtivista do aprendizaxe, onde a intervención pedagóxica vai encamiñada a promover o aprendizaxe significativo dos nenos/as dunha maneira intencional e reflexiva.

Presenta o coñecemento como unha elaboración activa por parte dos nenos/as e non como a simple recepción pasiva dunha serie de datos. Contempla os contidos como experiencias que se viven.

Permite:

- Incluir actividades e contidos encamiñados a identificar os coñecementos que os nosos alumnos/as teñen no momento actual e aqueles que é necesario adquirir.
- Planificar estratexias de procura de información (manexo de bibliografía, materiais audiovisuais, internet...) e ver os seus resultados, e o que os fai aínda máis interesantes ligados á actividade natural do neno/a e á súa vida diaria. Deste xeito da se un contido real e tanxible da idea de “aprender a aprender”.
- Desenvolve a participación creativa e cooperativa. Isto facilita a interacción entre os nenos/as e supón novas vantaxes:
  - Foméntase a colaboración entre compañeiros/as en lugar de competir con eles.

- Enriquécense as aprendizaxes, xa que podemos beneficiarnos dos coñecementos dun compañeiro/a, contrastar as nosas hipóteses,...

Sabemos o difícil que é na actualidade implicar ás familias na vida da Escola. Con esta forma de traballo, polo xeral, elas tamén se senten moi motivadas, sendo partícipes do proxecto, xa que ofrecemos moitas e variadas vías de implicación, como poden ser:

- ◆ Aportación de información: visitas á biblioteca, internet, libros, contos, periódicos, láminas, fotos, xogos, revistas,...
- ◆ Visita do “experto” (persoa que nos aporta información sobre o tema do que estamos a traballar). Previamente na aula prepárase esta visita coñecendo quen é, recollendo preguntas que lle imos a facer,.... O experto pode ser unha persoa “famosa”, algún amigo, familiar,...
- ◆ Saídas: realizando saídas que estean relacionadas co tema do proxecto.

Así como tamén ao longo de todo o curso, iremos traballando a lecto-escritura e lóxica-matemática.

10. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Os materiais constitúen un instrumento moi importante para o desenvolvemento da tarefa educativa. Son empregados para levar a cabo a actividade, o xogo e o aprendizaxe. Os recursos didácticos son importantes en todo o proceso de ensino-aprendizaxe, máis aínda na etapa de Educación Infantil onde os nenos/as aprenden a través de distintas experiencias e precisan, por tanto, de diversos materiais para levar a cabo as súas experiencias.

Podemos distinguir dous tipos de materiais:

- ✓ O equipamento

Conxunto de materiais , equipo e información precisos para desenvolver o aprendizaxe. A súa clasificación sería:

- Materias primas: xices, papeis, pinturas, etc.
- Instrumentos para medir, cortar, unir, mesturar...
- Fontes de información: carteis, murais,..
- Instalacións para exposicións

- Materiais para o almacenamento.
- ✓ O material didáctico ou recursos didácticos.
 Son todas as ferramentas precisas que empregan tanto os alumnos/as no desenvolvemento do proceso ensino-aprendizaxe.
 Para isto contamos con
  - Materiais para o desenvolvemento do curriculum
  - Materiais que facilitan as actividades de ensino-aprendizaxe.
 Dentro deste grupo cabe destacar os materiais impresos ,
 materiais audiovisuais e outros materiais informáticos.

Coñecendo e planificando estes materiais, temos que organizalos en:

- Materiais para o desenvolvemento do xogo simbólico.
- Materiais para o coñecemento do medio
- Materiais para o desenvolvemento da linguaxe
- Materiais para o desenvolvemento da linguaxe matemática
- Materiais para o desenvolvemento das actividades artísticas e plásticas.

11. ORGANIZACIÓN ESPACIAL.

Os criterios xerais que teremos en conta para organizar os espazos dentro da aula son os seguintes:

- Intentaremos crear un ambiente motivador á vez que ordenado, e seguro que ofrezca múltiples posibilidades de acción.
- Os espazos deben estar ben delimitados para que o neno/a poida situarse en cada un deles e ser visibles dende calquera lugar da clase.
- A organización espacial debe facilitar o encontro entre todos os membros do grupo á vez que permita un traballo individual.
- Será fundamental crear un ambiente cálido e acolledor no que se sintan seguros.
- Os nenos/as non deben molestarse ao pasar polos diferentes espazos.
- O espazo non debe entrañar perigos, debe ser seguro e promover hábitos de orde.

. Os recunchos e agrupamentos de material que faremos serán os seguintes:

- Arte
- Construcións
- Lóxica-matemática e crebacabezas
- Lecto-escritura e biblioteca

No patio permanecerán no grupo estable de convivencia para a súa socialización e xogo.

Os desprazamentos dentro do centro escolar serán controlados minimizando os contactos.

Trataranse de empregar os espazos ao aire libre preferentemente para a realización de actividades educativas.

Levaranse a cabo diferentes tipos de actividades ao longo da xornada escolar:

✓ Gran grupo.

Todo o grupo traballa ao unísono nunha mesma actividade. Esixe atención e cumprir unha serie de normas como esperar a quenda, respectar as opinión dos demais, escoitar, ... Mellora as relación persoais. Realizarémolo, por exemplo no momento de asemblea.

✓ Pequeno grupo.

Grupo estable de 4-5 alumnos/as que realizan unha mesma actividade. Axuda á socialización, favorece a capacidade de expresión persoal, gráfica, comunitaria. Permite axudar e ser axudado.

✓ Traballo individual.

Esixe máis autonomía. Favorece a reflexión e a práctica sobre determinados contidos. Serve para afianzar conceptos, comprobar o nivel, detectar dificultades,...

12. MEDIDAS PARA A ATENCIÓN Á DIVERSIDADE E DERIVADAS DA FENDA DIXITAL .

Co fin de garantir a equidade, a nova Lei de Educación aborda os grupos de alumnos e de alumnas que requiren unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar algunha necesidade específica de apoio educativo e, así mesmo, establece os recursos precisos para acometer esta tarefa co obxectivo de lograr a súa plena inclusión e integración.

Cando falamos de alumnado con **necesidades educativas específicas**, referímonos aos nenos/as que proceden doutros países e doutras culturas, aos que posúen altas capacidades intelectuais e a aqueles con atraso no seu desenvolvemento de maduración, ben pola presenza dunha ou varias discapacidades ou por outros factores de análogos efectos.

Debemos ofrecer unha adecuada resposta educativa que se axuste ás circunstancias e ás necesidades que neles concorren. Pódense introducir medidas de flexibilización das distintas etapas. A escolarización destes alumnos/as rexerese polos principios de normalización e inclusión e asegurará a súa non discriminación e a igualdade efectiva.

Para dar resposta a estes alumnos e alumnas, se adoptarán e utilizarán estratexias como:

- ❖ Modificación do tempo das aprendizaxes.
- ❖ Adecuación da axuda pedagóxica.
- ❖ Adecuación da metodoloxía.
- ❖ Adecuación das actividades ás diferenzas individuais do alumnado.

13. ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

Aproveitaremos os recursos e materiais multimedia dos que dispoñemos no centro, como son ordenadores con conexión a Internet nas aulas, aula de informática, cámara dixital, reprodutor de DVD, páxina web do centro..

Todos estes recursos servirán para crear e desenvolver no noso

alumnado a imaxinación, creatividade e fantasía, así como medios de apoio e ampliación dos contidos traballados.

Nos ordenadores da aula levaremos a cabo actividades como: búsqueda de información, acceso a páxina web da escola, presentación de bits de intelixencia, elaboración de pequenos textos(relatos, frases, títulos...), xogos multimedia, visualización de contos, audición de cancións.

Coa cámara dixital faremos fotos de todos aqueles momentos que consideramos significativos .

14. ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

- ✓ Establecer de maneira consensuada cos titores e resto do profesorado unhas normas básicas de comportamento e a forma para asegurar o seu cumprimento.
- ✓ Facilitar o tratamento dos conflitos a través das medidas especificadas no PAT.
- ✓ Reforzar positivamente condutas que faciliten a convivencia e promover situacións que potencien a súa aparición.
- ✓ Implicar ás familias nunha maior participación na educación dos seus fillos fomentando a colaboración coa escola e o tempo compartido cos seus fillos.
- ✓ Compartir coas familias estratexias de educación en valores axeitados para cada idade.

15. EDUCACIÓN EN VALORES

Non só deberemos prestar atención aos coñecementos. Nesta sociedade actual os temas transversais, contidos vinculados ao currículo, deben ser un punto importante na nosa tarefa diaria, xa que son a manifestación dun sentimento e unha expresión de valores, asumidos como positivos pola comunidade.

Desenvolveremos continuamente actitudes de: compañeirismo , de respecto e axuda aos demais, de orde e limpeza, de uso do diálogo, do rexeitamento á violencia e á agresividade, de coidado dos bens naturais, fomentando un estilo de vida e comportamento cotián, como aceptación deses

valores que a sociedade precisa e establece como positivos para o seu bo funcionamento.

Os temas a traballar serán os seguintes:

- Educación para a paz

Educar para a convivencia, fomentando a solidariedade, a cooperación, a liberdade, a responsabilidade, o respecto e o rexeitamento a todo tipo de discriminación e intolerancia.

- Educación para a saúde.

Fomentaremos nos nenos/as a adquisición de hábitos de saúde, alimentación sa, descanso, coidado e hixiene corporal, prevención de accidentes.

- Educación para a igualdade entre os sexos

Debemos corrixir estas desigualdades e facer que se formen como persoas, en igualdade de condicións e cos mesmos dereitos e obrigas.

- Educación ambiental

Pretende acercar aos nenos/as ao medio natural aprendendo a valorar a importancia que este ten para a vida das persoas y desenvolvendo actitudes de respecto y coidado.

- Educación do consumidor

Pretende que os nenos/as vaian adquirindo unha actitude crítica e responsable cara o consumo.

- Educación viaria.

El obxectivo fundamental é a prevención de accidentes. E preciso inicialos no coñecemento dunhas normas establecidas, necesarias para a súa futura participación no ambiente urbano como peón ou usuario de vehículos.

16. ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS

Para este curso 2021-22 non están programadas de momento ningunha saída, debido á crise sanitaria que estamos a sufrir.

As diferentes conmemoracións durante o curso escolar celebraranse na aula cumprindo a normativa vixente. Farase unha breve presentación das diferentes actividades e subiranse á páxina web da escola para poder compartir

co resto da comunidade Educativa.

17. PROCEDEMENTOS PARA A AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

Esta Programación Didáctica é un documento aberto, susceptible das melloras e/ou modificacións que poidan considerarse oportunas, de xeito que sexa unha guía eficaz do proceso de ensino-aprendizaxe.

Durante o curso levaremos a cabo unha revisión deste documento adaptando, se fose preciso, a práctica educativa e as distintas situacións que se nos presentan., tratando de estimular o aprendizaxe, atender á diversidade, organizar o alumnado, axudar aos nenos/as no seu desenvolvemento persoal , regular comportamentos persoais e sociais, avaliar, distribuír tempos e espazos, os recursos empregados , utilizar medios técnicos, etc. As unidades didácticas estarán suxeitas á revisión y modificación ao longo de todo o curso.

18. PLAN LECTOR.

Na etapa de Educación Infantil realízanse de xeito continuado e globalizado un gran número de actividades a fin de despertar o gusto pola lectura en calquera espazo e momento da xornada escolar.

Os obxectivos relacionados co Plan Lector son:

- ❖ Descubrir o gusto de observar as ilustracións e manipular libros e contos.
- ❖ Desenvolver o pracer de escoitar e comprender a lectura de contos.
- ❖ Fomentar o interese pola lingua escrita nesta etapa.
- ❖ Achegarse a lingua escrita a través de distintos tipos de textos.
- ❖ Usar adecuadamente a biblioteca de aula e de centro como fonte de información e tamén de gozo .
- ❖ Favorecer a adquisición de vocabulario.
- ❖ Favorecer o interese e respecto cara as manifestacións orais da nosa tradición oral.

19. RELACIÓNS COAS FAMILIAS E COMUNIDADE ESCOLAR

O Equipo de Educación Infantil comparte coa familia o labor educativo, completando e ampliando as experiencias formativas dos nosos alumnos. A familia ocupa un lugar primordial no desenvolvemento do neno/a xa que é o seu primeiro ámbito de socialización. Deste xeito as mestras de Educación Infantil temos que asumir a responsabilidade de facilitar a participación e información necesaria para que a familia se sinta vinculada á escola e responsable dentro do proceso educativo. A relación familia-escola é fundamental para o éxito na Educación Infantil.

Os contactos coas familias serán:

- Habituais e non organizados: á saída e á entrada nas que se comentarán situacións imprevistas.
- Sistemáticas e organizadas:
  - ❖ Reunión xeral de inicio de curso: Na que se comentará a organización e funcionamento das aulas, recomendacións, aspectos organizativos...
  - ❖ Titorías: O martes de 16h a 17h faranse as reunións individuais a petición das familias ou da profesora onde se comentará aspectos relacionados co proceso de aprendizaxe de cada alumno/a progresos e dificultades atopadas. Dada a situación actual da crise sanitaria faranse preferentemente vía telefónica. Se non fose posible ,adaptarase un espazo exclusivo onde se garantirá a distancia de seguridade e o emprego de máscara xunto coa dispoñibilidade de produtos de limpeza das mans.
  - ❖ Informe trimestral cos datos recollidos na avaliación continua.
  - ❖ Abalarmóbil , para comunicados, informar sobre as actividades a levar a cabo no centro, horarios,.....
  - ❖ Notas para colaboracións, aportación de materiais para a realización dos diferentes proxectos.